

CER SENIN

Revista Forțelor Aeriene Române

Nr. 1 (184) ♦ ianuarie-martie 2026

www.roaf.ro

BALTICA 2026

Din Carpați spre Marea Baltică

„Carpathian Vipers” într-o nouă misiune

**CENTRUL
EUROPEAN
DE INSTRUIRE
F-16**

DETAȘAMENTUL DACIAN PUMAS
PROFESIONALISM ÎN SPRIJINUL MISIUNII

EUFOR ALTHEA

REVISTĂ EDITATĂ DE STATUL MAJOR
AL FORȚELOR AERIENE

CONSILIUL EDITORIAL
AL REVISTEI
CER SENIN

PRESEDINTE:

General-locotenent
LEONARD-GABRIEL BARABOI

MEMBRI:

General-maior
AUREL-CEZAR STĂNCIULESCU

General de flotilă aeriană
CIPRIAN MARIN

Comandor
CRISTIAN PĂTRAȘCU

Comandor
VIOREL-RELU MACOVEI

Plutonier adjutant
IONUȚ ENACHE

MEMBRI
ONORIFICI

DUMITRU AMARIEI
PETRE BĂNĂ
NICOLAE RADU

REDACȚIA

REDACTOR-ȘEF:

Căpitan Florentina PANTILIMON
e-mail: fpantilimon@roaf.ro

MEMBRI REDACȚIEI:

Mastru militar clasa a IV-a
Alexandru NIȚU
e-mail: anitu@roaf.ro

DOCUMENTARE ȘI CORECTURĂ:

LEANA TUDORAN
e-mail: ltudoran@roaf.ro

FOTOREPORTER:

ADRIAN SULTĂNOIU
e-mail: asultanoiu@roaf.ro

GRAFICĂ & DTP:

DIANA ȘUICĂ
e-mail: msuica@roaf.ro

COPERTA I: F-16 FIGHTON FALCON, ESCADRILA 53
VÂNĂTOARE, FOTO: ADRIAN SULTĂNOIU
COPERTA III: F-16 FIGHTON FALCON,
CARPATHIAN VIPERS, FOTO: ADRIAN SULTĂNOIU
COPERTA IV: BLACK SEA
DEFENSE & AEROSPACE - BSDA

SUMAR

AUTOEVALUAREA STATULUI MAJOR AL FORȚELOR AERIENE PE ANUL 2025	3
INTERVIU CU LOȚIITORUL ȘEFULUI SMFA	4-5
AGENDA	6-11
BALTICA 2026	12-15
COOPERARE INTERNAȚIONALĂ	16-19
DACIAN PUMAS - EUFOR ALTHEA	20-23
EXERCIȚII	24-25
PROFESIONIȘTII	26-29
EXERCIȚII DE INSTRUIRE	30
ÎN SLUJBA SEMENILOR	31
DEBUT ÎN CARIERĂ	32-33
PREGĂTIRE CONSTANTĂ	34-36
SPORT MILITAR	37-40
PAGINA DE SUFLET	41
PROFESIONIȘTI ÎN FORȚELE AERIENE	42-44
RECURS LA ISTORIE	45
PIONIERI AI AVIAȚIEI	46-49
PICĂTURA DE CERNEALĂ	50

PAGINILE 26-29

PAGINA 25

PAGINILE 16-19

COPYRIGHT:

Este autorizată orice reproducere,
cu condiția specificării sursei.

NORME DE COLABORARE:

Cititorii pot trimite pe adresa redacției
texte și fotografii care se încadrează în
tematica revistei.

Manuscrisele nu se înapoiază.

Răspunderea juridică pentru conținutul
articolelor aparține în exclusivitate
autorilor, conform art. 304 și 326 CP.

CORECTURĂ:

CENTRUL TEHNIC-EDITORIAL AL ARMATEI

STATUL MAJOR AL FORȚELOR AERIENE

ȘOSEAUA BUCUREȘTI-PLOIEȘTI, KM 10,5, SECTOR 1, BUCUREȘTI

E-mail: cersejin@roaf.ro

ISSN 3061 - 3523 ISSN - L 1582-6317

B 916.10; C 3146.18

Tipărită la
CENTRUL TEHNIC - EDITORIAL
AL ARMATEI
sub comanda
nr. 1094

Responsabilitatea privind tehnoredactarea
revine în totalitate redacției

Prezenta ediție s-a încheiat la data de:
25.03.2026

Forțele Aeriene Române
nu doar participă la eforturile comune de
descurajare și apărare, ci se integrează
ca element de stabilitate și credibilitate
în arhitectura de securitate aliată

AUTOEVALUAREA STATULUI MAJOR
AL FORȚELOR AERIENE PE ANUL 2025

Sedința de autoevaluare a Statului Major al Forțelor Aeriene, desfășurată la 30 ianuarie 2026, în prezența ministrului apărării naționale, Radu Miruță, și a șefului Statului Major al Apărării, general Gheorghită Vlad, a constituit cadrul de analiză a modului de îndeplinire a obiectivelor asumate pentru anul 2025 și de stabilire a principalelor direcții de acțiune ale Forțelor Aeriene Române în anul 2026.

Șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi împreună cu loțiitorul acestuia, general-maior Aurel-Cezar Stănciulescu au prezentat modul de îndeplinire a obiectivelor asumate pentru anul evaluat, cele mai importante fiind reprezentate de accelerarea procesului de consolidare a capacității de luptă a structurilor Forțelor Aeriene Române pentru asigurarea supravegherii și avertizării timpurii, descurajării și a securității spațiului aerian al României și al flancului estic al NATO.

Obiectivele Forțelor Aeriene Române în 2026:
modernizare, integrare operațională și responsabilitate

Anul 2025 a consolidat procesele aflate deja în derulare în cadrul Forțelor Aeriene Române, planurile existente fiind transpuse în capacități operaționale validate. Consolidarea stării de operativitate a escadrilelor de aeronave F-16 și a elementelor de apărare antiaeriană, modernizarea rețelilor de senzori și adaptarea infrastructurii au constituit repere esențiale pentru întărirea controlului asupra spațiului aerian național și pentru asigurarea capacității de reacție în context aliat. Dincolo de rolul operațional imediat, F-16 rămâne o platformă de tranziție strategică, relevantă pentru formarea culturii operaționale NATO, pregătirea personalului pentru sisteme de generația a V-a și integrarea coerentă în arhitectura aliată de apărare aeriană – o etapă necesară, dar nu o finalitate, în evoluția capacităților.

Aceste evoluții au fost susținute de un calendar operativ dens, în cadrul căruia Forțele Aeriene Române au executat atât misiuni de Poliție Aeriană pe teritoriul național și în cadrul misiunii NATO Baltic Air Policing (prin detașamentul Carpathian Vipers), cât și prin participarea la misiunea militară a Uniunii Europene în Bosnia și Herțegovina, în cadrul operațiunii EUFOR ALTHEA (prin detașamentul Dacian Pumas). Participarea la aceste misiuni, alături de exerciții multinaționale și integrarea în structuri comune de comandă și control, a confirmat nivelul ridicat de pregătire operațională și capacitatea de acțiune în medii complexe. În paralel, aviația de transport și flota de elicoptere au asigurat misiuni MEDEVAC, transport logistic și sprijin pentru operațiuni civile și militare, evidențiind caracterul complementar al capacităților aeriene.

Exercițiile desfășurate în 2025 au constituit principalul cadru
pentru testarea și rafinarea doctrinei și a procedurilor

Anul 2025 a marcat o premieră pentru Forțele Aeriene Române: traversarea Oceanului Atlantic cu o aeronavă C-27 J Spartan pentru a participa, în Statele Unite ale Americii, la exercițiul Emerald Warrior 2025. Această premieră a demonstrat capacitatea acestui tip de aeronavă și a echipajelor de a opera la distanțe mari și în contexte internaționale complexe.

Participarea Forțelor Aeriene la exerciții de anvergură – Ramstein Flag 2025, Dacian Spring 2025, Steadfast Dart 25, Dacian Fall 2025, Saber Guardian 25, Anatolian Phoenix 2025 și exercițiul bilateral cu 352nd Special Operations Wing – precum și la alte activități naționale și multinaționale,

a permis evaluarea integrării operaționale în condiții de complexitate sporită și a generat lecții validate la nivel operațional. Exercițiile și misiunile din 2025 au evidențiat, în mod particular, direcții prioritare privind atât integrarea multi-domeniu (aer – terestru – cyber), interoperabilitatea C2 în medii contestate, dar și limitările infrastructurii și ale lanțului logistic în scenariu de dispersare asociate conceptului Agile Combat Employment (ACE). Aceste lecții sunt utilizate pentru a stabili cerințele prioritare necesare transformării ACE dintr-un concept în capacitate demonstrabilă.

Modernizarea tehnică a fost însoțită de optimizarea infrastructurii. Actualizarea rețelei de senzori și integrarea datelor în sisteme comune de supraveghere aeriană au îmbunătățit monitorizarea și gestionarea mediului operațional și au facilitat sincronizarea acțiunilor cu partenerii aliați. Operaționalizarea unor componente ale apărării antiaeriene a sporit capacitatea de protecție a spațiului aerian și a redus timpii de reacție. Totodată, investițiile în infrastructura bazelor aeriene și a facilităților de instruire au urmărit să asigure condiții adecvate pentru operarea platformelor moderne și pentru desfășurarea activităților într-un cadru aliat.

Resursa umană – un factor determinant al transformării

Consolidarea pregătirii inițiale și continue, participarea la cursuri și stagii în centre de excelență NATO și integrarea personalului în structuri multinaționale au contribuit direct la creșterea eficienței operaționale. Experiența acumulată în misiuni și exerciții a permis adaptarea procedurilor și dezvoltarea competențelor necesare noilor cerințe.

În 2025 a fost inițiat un amplu proces de digitalizare a structurilor și proceselor Forțelor Aeriene Române, orientat spre furnizarea în timp real a informațiilor relevante pentru decizie și spre creșterea capacității de reacție operațională. Etapele decisive ale acestui demers sunt programate pentru 2026, când digitalizarea urmează să devină un multiplicator de eficiență la nivel operațional și strategic.

În același timp, noile mecanisme europene de sprijin, în special programul SAFE (Security Action for Europe), creează cadrul necesar accelerării investițiilor în capacități aeriene și infrastructură, permițând transpunerea rapidă a experienței acumulate în misiuni și exerciții multinaționale în capacități coerente, interoperabile și sustenabile.

Procesul de transformare este dublat de adaptarea cadrului doctrinar și organizațional, astfel încât Forțele Aeriene Române să răspundă eficient noilor tipuri de amenințări și să pregătească integrarea platformelor de generație nouă. În acest context, anul 2026 este definit de continuitate și consolidare: menținerea unui nivel ridicat de operativitate, creșterea capacității de răspuns la provocările emergente și asigurarea unei baze logistice robuste, susținute de o politică coerentă de pregătire și retenție a personalului.

Prin aceste direcții de acțiune, România își afirmă rolul de contributor activ la securitatea flancului estic și la stabilitatea operațională a Alianței Nord-Atlantice. Forțele Aeriene Române nu doar participă la eforturile comune de descurajare și apărare, ci se integrează ca element de stabilitate și credibilitate în arhitectura de securitate aliată, într-un context regional marcat de provocări complexe și evoluții accelerate.

Text: Adrian Sultănoiu, foto: Bogdan Pantilimon

FORȚELE AERIENE ROMÂNE DE LA PROFESIONALISM INTERN LA CREDIBILITATE ALIATĂ

Interviu cu loctiitorul șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-maior Aurel-Cezar Stănciulescu

„Eficiența crește printr-un ciclu deliberat: testăm în exerciții, validăm în misiuni și returnăm lecțiile în proceduri, antrenamente și investiții”

Anul 2026 aduce în prim-plan pentru Forțele Aeriene Române accentuarea unui efort colectiv de lungă durată: accelerarea modernizării, consolidarea poziției aliate și rafinarea pregătirii operaționale.

În acest context, dialogul cu loctiitorul șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-maior Aurel-Cezar Stănciulescu, se constituie într-o oportunitate de a înțelege, de la un lider cu experiență operativă consolidată, cum se transformă lecțiile misiunilor internaționale și exercițiilor complexe în planuri și priorități concrete pentru perioada următoare.

Domnule general-maior, numirea dumneavoastră în funcția de loctiitor al șefului Statului Major al Forțelor Aeriene a venit într-un context de consolidare și transformare a forțelor. Care au fost principalele provocări pe care le-ați identificat la preluarea mandatului și cum le-ați abordat?

Provocările se concentrează pe trei arii esențiale: menținerea operativității categoriei de forțe în misiunile curente, sincronizarea modernizării tehnice cu capacitățile reale de mentenanță și logistică, respectiv pregătirea rapidă a personalului pentru cerințe tehnologice noi. Am adoptat o abordare în doi timpi: asigurarea stabilității operaționale imediate (misiuni de reacție rapidă - QRA, transport, suport) urmată de accelerarea integrării noilor capacități, cu atenție prioritară pe susținerea logistică și tehnică. Coordonarea strânsă între Statul Major al Forțelor Aeriene și unitățile subordonate, precum și alocarea resurselor către punctele critice, au fost cheia. Am acționat pentru reducerea vulnerabilităților pe termen scurt, în paralel cu construirea unei baze durabile pentru transformarea pe termen mediu și lung – infrastructură, noduri logistice mobile și cursuri de specializare avansată.

Experiența dumneavoastră la comanda Bazei 90 Transport Aerian și, ulterior, la Comandamentul Componentei Aeriene a oferit o perspectivă amplă. Cum influențează această experiență modul în care sprijiniți implementarea strategiilor și priorităților pentru 2026?

Experiența de pe teren oferă cea mai bună percepție asupra interdependențelor dintre misiune, mentenanță și logistică. Managementul operațiunilor complexe de transport și susținere m-a învățat importanța planificării riguroase, a redundanței și a reacției rapide. Această perspectivă practică mă ajută să prioritizez investițiile

care aduc cel mai rapid câștig operațional și să proiectez procese care reduc timpii de nefuncționare și cresc disponibilitatea sistemelor.

De asemenea, experiența mi-a întărit convingerea în faptul că o comunicare verticală și simularea anticipată a scenariilor sunt esențiale. Sprijinul acordat echipei de planificare urmărește să creeze o punte perfectă între cerințele tactice și resursele operaționale, pentru ca deciziile strategice să fie eficiente la toate nivelurile de responsabilitate.

Consolidarea posturii NATO pe flancul estic, inclusiv prin participarea Forțelor Aeriene Române la misiuni internaționale precum NATO Baltic Air Policing sau EUFOR ALTHEA, reprezintă un obiectiv esențial. Care considerați că sunt principalele lecții desprinse din aceste misiuni și modul în care ele contribuie la eficiența operațională a categoriei noastre de forțe?

Aceste misiuni sunt un veritabil „banc de probe” de neînlocuit. Ele ne confirmă, în mod repetat, valoarea absolută a interoperabilității – atât doctrinară, cât și tehnologică – și necesitatea unei logistici predictive și cu răspuns rapid. A opera sub comanda aliată, cu proceduri standardizate și sisteme de comunicații integrate, este cel mai bun antrenament pentru credibilitate. Lecțiile sunt atât tehnice, cât și operaționale, dar converg către aceeași concluzie strategică. În teatrul internațional confirmăm valoarea non-negociabilă a standardizării și a unei susțineri logistice ferme. În cadrul exercițiilor, identificăm cu precizie punctele critice: necesitatea integrării multi-domeniu, provocările interoperabilității C2 în medii contestate și, mai ales, limitările practice ale infrastructurii și ale lanțului logistic asociate scenariilor Agile Combat Employment (ACE).

Așadar, nu doar se evaluează, ci se generează cerințe operaționale precise. Ele ne arată exact ce trebuie ajustat sau reinventat, unde trebuie investit pentru a transforma un concept strategic precum ACE într-o capabilitate demonstrabilă și robustă. Prin urmare, eficiența crește printr-un ciclu deliberat: testăm în exerciții, validăm în misiuni, și returnăm lecțiile în proceduri, antrenamente și investiții. Este procesul prin care experiența devine expertiză, iar participarea în context aliat devine un câștig real de capacitate pentru Forțele Aeriene Române.

Resursa umană rămâne un factor determinant al succesului Forțelor Aeriene. Cum abordați pregătirea, motivarea și retenția personalului în contextul noilor cerințe operaționale și tehnologice?

Investiția în oameni este esențială și trebuie tratată ca prioritate strategică. Planurile noastre vizează formare continuă adaptată la noile

tehnologii – atât pe partea de avionică și senzori, cât și în domenii conexe: managementul spectrului, contramăsuri electronice și logistică adaptată nevoilor reale. Derulăm parteneriate cu centrele NATO de excelență și dezvoltăm programe interne de training care combină simularea avansată cu exercițiile reale.

Motivarea și retenția depind de condiții profesionale competitive, claritatea traseelor de carieră și recunoașterea performanței. Lucrăm la pachete de dezvoltare profesională, la optimizarea condițiilor de muncă și la politici care să susțină echilibrul profesional-familial. Retenția se sprijină și pe o cultură instituțională în care inițiativa și competența sunt valorizate, în așa fel încât personalul experimentat să rămână și să transmită experiența către noile generații.

Domnule general, în afara acestor câștiguri de capacitate, ce anume vă ține noaptea trează când analizați capacitatea reală, pe teren, a Forțelor Aeriene? Care sunt, în opinia dumneavoastră, vulnerabilitățile cele mai acute cu care ne confruntăm în prezent și ce măsuri concrete ar fi necesare pentru a le remedia?

Vă răspund direct, din experiență: nu-mi stă în minte vârsta echipamentelor, ci diferența dintre ceea ce avem în inventar și ceea ce putem susține efectiv, zi de zi. Primul lucru care mă îngrijorează îl reprezintă oamenii – specialistul care pleacă după 10 sau 15 ani ia cu el memoria instituțională. Pierdem competență tehnică esențială, iar formarea unui înlocuitor durează ani. Nu este vorba doar despre remunerație, ci despre calitatea mediului de lucru, despre modul în care organizăm pregătirea și traiectoriile profesionale. Tinerii care intră în sistem caută oportunități de dezvoltare practică și un parcurs previzibil care să le permită să progreseze profesional fără blocaje administrative. Răspunsul trebuie să includă îmbunătățirea condițiilor de muncă, modernizarea programelor de instruire cu accent pe practică continuă pentru ca specialiștii să găsească în Forțele Aeriene un mediu profesional competitiv și motivant pe termen lung.

Apoi este vorba despre lanțul logistic. Am văzut, metaforic vorbind, capabilități moderne puse inerte pe linie pentru o piesă întârziată. Rigiditatea și impredictibilitatea aprovizionării ne costă pregătirea. Prioritizarea strategică a stocurilor, mentenanța predictivă și alocarea bugetară pentru asigurarea fiabilității – chiar în detrimentul unor achiziții spectaculoase – sunt decizii necesare pentru a transforma potențialul în pregătire reală.

În sfârșit, cea mai abstractă, dar nu mai puțin reală, este teama de fragilitate. Exercițiile ne arată că putem avea puncte de eșec, în condițiile în care flexibilitatea de a opera sub presiune într-un mediu contestat reprezintă o țintă ce trebuie atinsă zi de zi. Soluția nu stă întotdeauna în a cumpăra ceva nou, ci să investim masiv în elementele de susținere, mai puțin strălucitoare cum sunt structurile mobile, comunicațiile reziliente, nodurile logistice dispersate. Aceasta înseamnă să alegem, în următorii ani, să consolidăm esența sistemului în defavoarea unor proiecte mai vizibile.

Domnule general-maior, cum se aliniază Forțele Aeriene Române la noile realități strategice NATO conform Conceptului Strategic și procesului NATO Defence Planning Process (NDPP) și ce contribuție aduc inițiativele Uniunii Europene, precum programul SAFE (Security Action for Europe) la consolidarea capabilităților naționale?

Noile realități strategice NATO impun adaptarea continuă a planificării și prioritizarea capabilităților pentru descurajare, reziliență și interoperabilitate. Forțele Aeriene Române integrează cerințele NDPP în planurile naționale de înzestrare și dezvoltare a capabilităților, asigurându-ne că echipamentele și platformele operate răspund atât nevoilor operaționale naționale, cât și celor colective ale Alianței.

Inițiativele UE, precum SAFE și mobilitatea militară, sunt multiplicatori de capacitate esențiali. Ele oferă cadrul financiar și procedural pentru a consolida lanțurile noastre logistice, a moderniza infrastructura și a câștiga flexibilitate strategică în deplasarea forțelor. Prin colaborarea cu partenerii europeni, transformăm oportunitățile în capabilități

concrete, interoperabile și sustenabile, consolidându-ne poziția de partener de încredere atât în NATO, cât și în UE.

Lucrul în echipă și efortul coordonat între structurile Statului Major al Forțelor Aeriene, unitățile subordonate și partenerii aliați sunt vitale pentru succesul operațional. Cum caracterizați importanța acestei coordonări și ce măsuri considerați esențiale pentru întărirea cooperării?

Coordonarea este mecanismul care transformă potențialul în efect. Fără ea, resursele și planurile rămân sterile. Pentru a o întări, consider esențială instituționalizarea unor practici-cheie: proceduri comune de lucru, cicluri regulate de exerciții integrate, interoperabilitate tehnică a sistemelor C2 și mecanisme rapide de partajare a lecțiilor învățate, cu participarea tuturor nivelurilor – de la operator la planificator.

Acest lucru presupune, în fond, o transformare a culturii organizaționale: promovarea transparenței, a responsabilității și a leadershipului la toate nivelurile, susținută de instrumente practice precum noduri logistice interfuncționale și platforme digitale comune de planificare și situație, care să sincronizeze efortul în timp real.

Privind perspectiva anului 2026, care sunt principalele obiective strategice ale Statului Major al Forțelor Aeriene și modul în care acestea se aliniază cu viziunea mai largă a Armatei României și a sistemului de securitate al NATO?

Anul 2026 poate fi, pentru Forțele Aeriene Române, un an al transformării aplicate, în care viziunea strategică se materializează prin trei piloni fundamentali: menținerea ritmului operațional, accelerarea digitalizării și consolidarea bazei pentru viitorul strategic. Viziunea Forțelor Aeriene Române se cristalizează în jurul unui principiu clar, reprezentat de transformarea continuă în serviciul securității colective. Obiectivele noastre strategice se structurează pe două axe interdependente: consolidarea internă a capabilităților și contribuția externă, activă și certă, la apărarea Alianței.

Pe plan intern, atenția se îndreaptă către menținerea ritmului operațional al forțelor, accelerarea transformării digitale ca multiplicator de eficiență și pregătirea organizațională pentru noile paradigme operaționale. Aceasta înseamnă adaptarea doctrinară la amenințările hibride, integrarea sistemelor aeriene fără pilot și crearea condițiilor pentru tranziția către platforme de generație viitoare, toate sprijinite de o planificare multianuală și de instrumente europene precum programul SAFE.

Însă, dincolo de propria noastră consolidare, esențial este modul în care aceste eforturi susțin în mod direct securitatea colectivă. România nu se limitează la o simplă participare, suntem un contributor activ și confirmat. Prin pregătirea și prezența noastră, contribuim esențial la securitatea flancului estic al NATO. Prin deciziile, capabilitățile și angajamentul nostru, suntem parte integrantă a arhitecturii de descurajare regională. Iar prin misiuni, exerciții și interoperabilitate, aportul nostru este vital pentru stabilitatea operațională a întregii Alianțe.

Obiectivele Forțelor Aeriene Române pentru 2026 sunt mai mult decât planuri interne, ele sunt componente operaționale ale viziunii Armatei României și răspunsul nostru concret la cerințele NATO. Este modul nostru de a afirma că, în fața provocărilor complexe ale prezentului, suntem un pilon de credibilitate, pregătire și solidaritate aliată.

Vă mulțumim, domnule general-maior, pentru timpul acordat și pentru claritatea cu care ați prezentat viziunea și prioritățile Forțelor Aeriene Române pentru anul 2026. Suntem siguri că exemplul dumneavoastră de leadership și angajamentul pentru dezvoltarea capabilităților operaționale vor inspira atât personalul Forțelor Aeriene, cât și cititorii revistei CER SENIN, oferind o imagine clară asupra modului în care profesionalismul, cooperarea și resursa umană constituie fundamentul succesului în cadrul NATO și al inițiativelor europene.

Interviu realizat de Adrian Sultănoiu

Securitatea României se construiește, înainte de toate, prin oameni

Vizita ministrului apărării naționale, Radu Miruță, la Baza 86 Aeriană Borcea, marchează nu doar o prezență instituțională, ci o validare clară a rolului esențial pe care această unitate militară îl are în apărarea națională și în cooperarea aliată.

Prezența ministrului apărării, alături de o delegație americană, subliniază soliditatea parteneriatului strategic dintre România și Statele Unite și confirmă faptul că Baza 86 Aeriană de la Borcea nu este doar o infrastructură militară de importanță națională, ci și un pilon esențial în cooperarea bilaterală româno-americană și în mecanismele de securitate regională.

Vizita oficială transmite un mesaj clar: România rămâne un partener de încredere în cadrul NATO, iar Baza 86 Aeriană de la Borcea este parte integrantă a acestui angajament ferm pentru stabilitate, cooperare și apărare comună.

„Astăzi, (n.r. 16 februarie) la Baza 86 Aeriană Fetești, am stat de vorbă cu piloții și comandanții lor - oameni dedicați meseriei pe care și-au ales-o, profesioniști cărora le simți pasiunea în voce atunci când îți explică ce fac.

Pregătiți, responsabili, cu răspuns la fiecare întrebare și cu o determinare care inspiră încredere. Dialogul direct cu cei din teren rămâne esențial, pentru că doar așa înțelegi cu adevărat provocările și găsești soluții reale, iar unele dintre problemele discutate astăzi și-au găsit deja direcții clare de rezolvare. Vizita a avut loc alături de doamna senator Jeanne Shaheen, una dintre vocile influente ale politicii externe americane și o susținătoare constantă a României și a securității flancului estic. Membră cu experiență a Senatului SUA și fost guvernator, doamna senator a promovat inițiative legislative privind consolidarea securității în regiunea Mării Negre, inclusiv legea care stabilește o strategie americană pentru această zonă și întărirea prezenței aliate. Implicarea sa reflectă importanța strategică a României în arhitectura de securitate euroatlantică. Doamna senator a apreciat rapiditatea și determinarea cu care România a dezvoltat Centrul de Instruire F-16 - o platformă avansată, unică la nivel european, care pregătește piloți români, ucraineni și aliați la cele mai înalte standarde NATO și consolidează rolul țării noastre în securitatea regională.

Parteneriatul strategic dintre România și Statele Unite este unul puternic și orientat spre rezultate. Am constatat, în discuțiile cu delegația Statelor

Ministrul apărării naționale, Radu Miruță împreună cu doamna senator Jeanne Shaheen au subliniat importanța consolidării relațiilor militare

Ministrul apărării naționale a avut și o întâlnire cu personalul Bazei 86 Aeriană

Unite, o deschidere reală pentru lansarea unor proiecte concrete în perioada următoare, care vor întări cooperarea noastră în domeniul apărării. România își asumă responsabil rolul de furnizor de securitate în regiune și va continua să investească în capacități moderne, în parteneriate strategice și în pregătirea celor care apară, în fiecare zi, siguranța noastră” a declarat ministrul apărării naționale, Radu Miruță.

Sursa: Facebook Radu Miruță

Vizita reprezintă o validare a rolului esențial pe care Baza 86 Aeriană îl are în arhitectura de securitate a României și a Flancului Estic. Ministrul apărării naționale i-a asigurat pe cei prezenți la discuții de sprijinul conducerii MAPN în vederea executării misiunilor în cele mai bune condiții

Aeronave Eurofighter Typhoon spaniole la Baza 57 Aeriană

Dislocarea aeronavelor Eurofighter Typhoon spaniole la Baza 57 Aeriană reafirmă rolul esențial al acestei baze, ca centru de instruire pentru platforma F-16 strategic pentru operațiile aeriene aliate desfășurate pe flancul estic al NATO. Suntem onorați să asigurăm condițiile necesare pentru integrarea rapidă a forțelor multinaționale, reafirmând astfel angajamentul României față de apărarea colectivă și capacitatea Alianței de a acționa rapid și eficient, în orice situație. (Sursa: Baza 57 Aeriană)

Trei aeronave Eurofighter Typhoon ale Forțelor Aeriene și Spațiale Spaniole au aterizat luni, 16 februarie, la Baza 57 Aeriană Mihail Kogălniceanu.

Detășamentul spaniol, constituit din aproximativ 60 de militari (piloți și personal tehnico-ingineresc) care fac parte din Detășamentul Tactic Aerian (DAT - Destacamento Aéreo Táctico) Paznic, și trei aeronave Eurofighter Typhoon, a executat, împreună cu militarii ai Forțelor Aeriene Române și militarii ai Forțelor Aeriene Germane, misiuni de Vigilență Aeriană Întărită (enhanced Vigilance Activity) sub comandă NATO, pentru aproximativ trei săptămâni.

În plus, pentru militarii spanioli, misiunea a reprezentat o oportunitate pentru antrenarea interoperabilității între națiunile aliate, deoarece DAT Paznic a operat alături de Escadrila 71 a Forțelor Aeriene Germane, pentru a efectua exerciții și misiuni comune în cadrul Agile Combat Employment

Zborul către România, de aproximativ 2.600 de kilometri, a durat aproximativ patru ore, timp în care au fost survolate mai multe țări aliate. Operațiunea a inclus o manevră de realimentare în zbor efectuată cu sprijinul unei aeronave A400M. Potrivit căpitanului Cegarra,

pilot al unuia dintre avioanele Eurofighter, „acoperirea unor distanțe atât de mari cu un avion de vânătoare necesită o concentrare susținută timp de ore întregi, cu o planificare și o coordonare foarte precise, în special în timpul realimentării”. DAT Paznic are misiunea de

apărare și asigurare a integrității spațiului aerian al României și contribuie la dezvoltarea capacității de reacție și descurajare pe flancul estic al NATO.

Sursa: presamil.ro, foto: Bundeswehr/Maurice Heck

Aeronava de transport Airbus A400M poate asigura și alimentarea în zbor. Transportă cantități mari de combustibil și zboară la aceeași viteză și altitudine cu aeronava care trebuie alimentată. Realimentarea permite aeronavelor să parcurgă distanțe mai lungi, să rămână mai mult timp în aer și să îndeplinească misiuni importante fără intrerupere

Numire în funcție

La începutul lunii martie 2026, generalul de flotilă aeriană Ciprian Marin a fost numit în funcția de loctiitor pentru Operații și Instrucție al șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, preluând o responsabilitate esențială în coordonarea activităților operaționale și a procesului de instruire la nivelul categoriei de forțe.

Născut la 25 iunie 1976, în orașul Moreni, județul Dâmbovița, parcursul său militar a început odată cu absolvirea Liceului Militar „Mihai Viteazul” din Alba Iulia, în anul 1995, fiind urmat de formarea ca ofițer de aviație în cadrul Academiei Aviației și Apărării Antiaeriene „Henri Coandă” din Brașov, absolvită în 1999. Ulterior, și-a consolidat pregătirea prin studii de master și programe de perfecționare, în țară și în străinătate, inclusiv la Universitatea Națională de Apărare „Carol I” și la Air War College, SUA.

Cariera sa reflectă un parcurs complet, de la funcțiile de execuție până la cele de comandă și stat major. A evoluat ca pilot și pilot șef în cadrul Flotilei 30 Aviație, Bazei 61 Aeriană și Bazei 90 Transport Aerian, pentru ca ulterior să ocupe funcții de conducere în Statul Major al Forțelor Aeriene. Experiența sa operațională este completată de participarea la misiuni internaționale în Bosnia-Herțegovina, Afganistan și Mali, unde a comandat Detașamentul „Carpathian Pumas” în cadrul misiunii ONU MINUSMA.

Din februarie 2024, a deținut comanda Bazei 95 Aeriană „Erou căpitan aviator Alexandru Șerbănescu” din Bacău, contribuind la menținerea unui nivel ridicat de pregătire și operativitate. Generalul de flotilă aeriană Ciprian Marin este pilot cu peste 1.450 de ore de zbor pe aeronava IAR-330 și veteran al teatrelor de operații.

Numirea sa în funcția de loctiitor pentru Operații și Instrucție confirmă profesionalismul, experiența și capacitatea de leadership demonstrate de-a lungul unei cariere dedicate Forțelor Aeriene Române, într-un context operațional dinamic și în continuă adaptare.

Ceremonii de predare-primire în bazele Forțelor Aeriene

În prima decadă a lunii ianuarie, la Baza 57 Aeriană „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino”, în prezența șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, a avut loc ceremonia militară de predare-primire a comenzii și a Drapelului de luptă al unității.

Cu acest prilej, comandorul Lucian Michinici a predat comanda și Drapelul de luptă al Bazei 57 Aeriană comandorului Gabriel Goagă.

Șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, i-a adresat mulțumiri comandorului Lucian Michinici pentru modul în care și-a îndeplinit atribuțiile funcției de comandant al unității și și-a exprimat încrederea în profesionalismul și dedicarea comandorului Gabriel Goagă pentru îndeplinirea cu succes a misiunilor încredințate, precum și pentru continuarea proceselor de dezvoltare a infrastructurii și a capabilităților bazei.

De asemenea, comandorul Gabriel Goagă și-a exprimat recunoștința pentru responsabilitatea cu care a fost investit și a evidențiat necesitatea menținerii unui nivel ridicat de pregătire operațională, a consolidării disciplinei militare și a întăririi coeziunii colectivului Bazei 57 Aeriană „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino”.

Sursa: Baza 57 Aeriană

În data de 19 ianuarie, la sediul Bazei Aeriene „Aurel Vlaicu” din Boboc a avut loc ceremonia de predare-primire a comenzii și a Drapelului de luptă al unității, între comandorul Bogdan Pușcă și comandorul Adrian Cîrjău.

Festivitatea a fost onorată de prezența șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi.

În discursul susținut, șeful Statului Major al Forțelor Aeriene a mulțumit pentru implicare comandorului Bogdan Pușcă și i-a urat succes noului comandant.

„Am încredere că Baza Aeriană de la Boboc, prin instructorii și comandanții săi, va menține ridicate standardele în instruirea în zbor a piloților militari din Forțele Aeriene Române, iar echipa de comandă va avea în continuare întregul meu sprijin în realizarea obiectivelor viitoare”, a spus șeful Statului Major al Forțelor Aeriene.

Sursa: Baza Aeriană „Aurel Vlaicu”, Boboc

Recunoașterea Excelenței la cea de-a VI-a ediție a Galei „Împreună protejăm România”

Caporalul clasa a II-a Ștefan Ioan Dănuț, distins cu Premiul de Excelență pentru performanță internațională

În data de 26 ianuarie 2026, în cadrul solemn al Sălii Tronului a Muzeului Național de Artă al României, a avut loc desfășurarea celei de-a șasea ediții a Galei Excelenței „Împreună protejăm România”. Evenimentul, un punct de referință în agenda publică, este dedicat recunoașterii și promovării performanței, a spiritului de responsabilitate și a calităților de leadership în domeniul de importanță strategică pentru societatea românească. Această ediție a marcat simultan cel de-al 33-lea eveniment organizat în cadrul proiectului național „Împreună protejăm România”.

În contextul unei lumi caracterizate de transformări complexe, gala și-a propus să evidențieze contribuția personalităților care, prin profesionalism, viziune și consecvență, susțin pilonii stabilității, securității, sănătății, dezvoltării economice, cercetării, educației și reprezentării internaționale a României. Evenimentul a fost organizat de Grupul de presă MediaUno, în parteneriat cu Institutul Național de Statistică și Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă.

Un moment semnificativ al ceremoniei l-a reprezentat acordarea Premiului de Excelență unui militar al Forțelor Aeriene Române, caporalul clasa a II-a Ștefan Ioan Dănuț. Distincția a fost decernată în semn de apreciere pentru realizările remarcabile și pentru contribuția sa la promovarea valorilor de profesionalism și dedicare. Premiul a fost înmănat de către directorul Statului Major al Forțelor Aeriene, comandorul Relu-Viorel Macovei.

Caporalul clasa a II-a Ștefan Ioan Dănuț este încadrat în structura Bazei 71 Aeriană Câmpia Turzii. Recunoașterea i se acordă în urma obținerii locului I și a titlului de „Soldatul Anului 2025” la competiția internațională „Best Warrior 2025”, desfășurată la Fort McClellan, Alabama, Statele Unite ale Americii, sub egida Gărzii Naționale a statului Alabama. Pe parcursul competiției, militarul român a demonstrat un nivel excepțional de pregătire profesională, rezistență fizică și psihologică, spirit combativ și capacitate de adaptare la condiții operative

solicitante. Această performanță confirmă standardele ridicate de pregătire și profesionalism ale Armatei României, afirmând prestigiul acesteia pe plan internațional.

Gala Excelenței „Împreună protejăm România” readuce în discuția publică, anual, personalități și proiecte care s-au remarcat prin profesionalism, implicare și spirit de responsabilitate. Evenimentul reafirmă astfel rolul esențial al colaborării instituționale și al contribuției individuale excepționale în menținerea și consolidarea echilibrului și progresului social.

Felicitări, Dănuț!

Familia Forțelor Aeriene Române este mândră de tine!

Unitate și cooperare pentru succesul misiunilor

La Baza 57 Aeriană „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino”, colaborarea zilnică dintre militarii români și partenerii străini dislocați în bază se concretizează prin încredere, cooperare și profesionalism.

Militarii Companiei Poliție Militară din cadrul Bazei 57 Aeriană „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino” au fost distinși de partenerii SUA din Detașamentul 214 Poliție Militară – Alabama, în semn de apreciere pentru cooperarea eficientă și sprijinul constant în activitățile desfășurate.

În acest context, comandantul Companiei Poliție Militară, locotenent Andreea Șerban, a primit moneda reprezentativă a detașamentului american — un simbol al respectului, camaraderiei și angajamentului în îndeplinirea misiunilor comune.

Împreună cu aliații noștri, acționăm constant pentru întărirea interoperabilității, siguranței și securității.

Sursa: Baza 57 Aeriană

Vizită de lucru

Luni, 16 februarie, la sediul Comandamentului Componentei Aeriene (CCA), comandantul CCA, general de flotilă aeriană Ioan Mischie, a primit vizita de lucru a comandantului Componentei E3-A din cadrul Forței de Avertizare Timpurie și Control a NATO, general de brigadă Kristen Thompson.

Vizita a oferit un bun prilej de cunoaștere reciprocă a oamenilor și capabilităților celor două structuri, factor decisiv pentru creșterea gradului de cooperare și colaborare între Comandamentul Componentei Aeriene și flota de platforme de avertizare timpurie a NATO, în scopul asigurării suveranității spațiului aerian NATO și implicat a celui național, ca parte a efortului aliat de consolidare a întregului flanc estic sub egida operației Santinela Estică.

Discuțiile la nivel de conducere și de experți constituie bazele unui răspuns coerent, adaptat la natura și intensitatea amenințărilor la adresa securității naționale și Aliate.

Sursa: Comandamentul Componentei Aeriene

Vizita de lucru a generalului de brigadă Kristen Thompson consolidează cooperarea pentru securitatea spațiului aerian

Oaspeți la Comandamentul Componentei Aeriene

Miercuri, 14 ianuarie, Comandamentul Componentei Aeriene a primit vizita de documentare a ofițerilor din programele de studii universitare de masterat în conducere interarme din cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I”.

Pe parcursul activității, ofițerii participanți au avut oportunitatea de a cunoaște misiunea, obiectivele, înzestrarea și modalitățile complexe de îndeplinire a atribuțiilor funcționale ale structurii, beneficiind de

explicații din partea comenzii unității și a cadrelor de specialitate. De asemenea, aceștia au vizitat mai multe microstructuri din componența Comandamentului Componentei Aeriene.

La final, comandantul Comandamentului Componentei Aeriene, general de flotilă aeriană Ioan Mischie, le-a făcut invitația de a se alătura, pe viitor, echipei acestei unități.

Mult succes în carieră!

Sursa: Comandamentul Componentei Aeriene

O nouă generație de ofițeri în serviciul apărării antiaeriene

La Școala de Instruire pentru Apărare Antiaeriană s-a încheiat o etapă esențială pentru tinerii ofițeri ai armei Rachete și Artilerie Antiaeriană. După șase luni de pregătire intensă, cursul de bază a ajuns la final, marcând trecerea de la acumularea de cunoștințe la asumarea responsabilităților profesionale.

Pe parcursul celor 180 de zile de instruire intensă, sublocotenenții și-au perfecționat cunoștințele sub îndrumarea atentă a instructorilor școlii, parcurgând un curriculum complex și preluând din vasta experiență a acestora. Perioada de instruire a reprezentat un timp al formării, al disciplinei și al consolidării spiritului de echipă.

Ceremonia s-a desfășurat în prezența comandantului Brigăzii 1 Rachete Sol-Aer „General Nicolae Dăscălescu”, general de brigadă Bogdan-Nicolae Istrate, care i-a felicitat pe absolvenți pentru perseverența și profesionalismul demonstrat pe parcursul pregătirii.

Pentru tinerii ofițeri, acest moment reprezintă începutul unui drum profesional care cere determinare, rigoare, echilibru și capacitatea de a lua decizii cu responsabilitate.

Text: Cătălin Guțu, foto: Marian Marin, Cătălin Guțu

Comandantul Brigăzii 1 Rachete Sol-Aer „General Nicolae Dăscălescu”, general de brigadă Bogdan-Nicolae Istrate

STRONGER TOGETHER

Dialog NATO–România la nivelul subofițerilor de comandă: educația militară, în prim-plan la Statul Major al Forțelor Aeriene

Statul Major al Forțelor Aeriene a găzduit vizita delegației Allied Command Transformation (ACT) NATO, în cadrul unui demers dedicat analizei sistemului de formare și dezvoltare profesională a maștrilor militari, subofițerilor și soldaților gradați profesioniști. Condușă de subofițerul de comandă Sergeant Major Remigijus Katinas, delegația aliată a urmărit înțelegerea modului în care Armata României asigură pregătirea și evoluția profesională a acestei categorii de personal, cu accent pe specificul și nevoile Forțelor Aeriene.

Vizita a debutat cu o întâlnire oficială cu șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, moment care a creionat cadrul dialogului profesional ce avea să urmeze. În continuare, temele abordate s-au concentrat în jurul unuia dintre cele mai importante subiecte pentru eficiența forțelor moderne: parcursul în carieră al personalului militar din aceste categorii și flexibilitatea sistemului de formare.

Într-un context aliat în care cele 32 de state membre NATO aplică modele diferite de organizare și instruire, schimbul de experiență a scos în evidență atât particularitățile sistemului românesc, cât și tendințele comune. Accentul cade tot mai mult pe formarea rapidă, dar riguroasă, a personalului militar profesionist, capabil să răspundă cerințelor operaționale actuale fără a compromite standardele de pregătire.

Un alt punct central al discuțiilor a fost reprezentat de oportunitățile de evoluție în carieră – aspect esențial pentru menținerea motivației și valorificarea experienței dobândite. În același timp, oficialii NATO au subliniat importanța pachetelor de retenție, considerate un element-cheie în păstrarea personalului calificat într-un mediu competitiv.

Pe parcursul vizitei, delegația a fost însoțită de reprezentantul Statului Major al Apărării, plutonier-ajutant principal Florea Sas, și a participat la un briefing susținut de Forțele Aeriene Române. Prezentarea a oferit o imagine detaliată asupra sistemului de învățământ militar specific acestei categorii de forțe, precum și asupra nevoilor actuale de pregătire. Dialogul a continuat într-un format interactiv, în care echipa maștrilor militari și a subofițerilor de comandă din Forțele Aeriene, coordonată de plutonier-ajutant Ionuț Enache, a răspuns întrebărilor delegației și a contribuit la identificarea unor direcții concrete de îmbunătățire a sistemului de educație militară și formare profesională.

Dincolo de schimbul de informații, vizita a confirmat un lucru esențial: investiția în oameni rămâne una dintre cele mai importante resurse ale Alianței, iar consolidarea sistemelor de educație militară reprezintă un pilon fundamental pentru interoperabilitate și eficiență operațională.

Text: subofițer de comandă al SMFA, plutonier-ajutant Ionuț Enache, foto: Alex Nițu

Întâlnirea delegației Allied Command Transformation (ACT) NATO cu șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi

BALTICA 2026

Din Carpați spre Marea Baltică

„Carpathian Vipers” într-o nouă misiune

Pentru detașamentul care s-a aflat în pregătire la Baza 86 Aeriană, etapa finală înaintea dislocării în regiunea baltică a reunit disciplină operațională, interoperabilitate și logistică pregătită să susțină misiuni complexe. Cu șase aeronave F-16 și aproximativ o sută de militari, Forțele Aeriene Române se aliniază la standardele aliate pentru a menține o capacitate credibilă de reacție în proximitatea Mării Baltice.

Într-un moment în care angajamentele aliate se măsoară prin solidaritate, prin prezență și capacitate de reacție, detașamentul „Carpathian Vipers”, s-a aflat în pregătire operațională la Baza 86 Aeriană, în vederea rotației de Poliție Aeriană în Țările Baltice. Pregătirea a avut ca obiectiv consolidarea competențelor tehnice și tactice ale echipajelor, armonizarea procedurilor cu standardele aliate – interoperabilitate, comunicare clară și viteză de reacție – condiții esențiale pentru misiunile de tip Quick Reaction Alert pe care detașamentul le va executa.

„Misiunea de bază în Țările Baltice este reprezentată de executarea Serviciului de Poliție Aeriană consolidată, ceea ce înseamnă că, alături de partenerii noștri, vom asigura securitatea spațiului aerian al Țărilor Baltice pentru perioada aprilie–august 2026. Este o misiune extrem de importantă, deoarece constituie o parte semnificativă a efortului pe care Forțele Aeriene Române îl aduc la efortul colectiv de apărare. În același timp, pentru personalul participant nu există o oportunitate mai bună de a demonstra că sunt pregătiți să acționeze la cele mai înalte standarde, indiferent de locația unde își desfășoară activitatea. Ceea ce facem noi în fiecare zi (și aici, și în alte părți) este o provocare, cu atât mai mult în contextul de securitate în care ne aflăm acum, dar acesta este și motivul pentru care ne-am pregătit și ne pregătim”, ne-a declarat comandantul detașamentului, comandor Mihăiță Marin.

Context operațional

Misiunile de Poliție Aeriană desfășurate de NATO în regiunea baltică funcționează pe principiul rotațiilor: statele membre alocă perioade de timp, aeronave și personal pentru a asigura supravegherea continuă a spațiului aerian aliat și capacitatea de reacție imediată prin QRA. Este o arhitectură defensivă construită în jurul standardelor comune și al procedurilor interoperabile, menită să garanteze identificarea și escortarea aeronavelor aflate în proximitatea spațiului aerian aliat.

În acest cadru, contribuțiile succesive ale României au consolidat profilul operațional al Forțele Aeriene Române în cadrul misiunilor colective de apărare. Prin rotații succesive și participări la exerciții multinaționale, personalul român a acumulat experiență operațională relevantă, aplicabilă în diferite teatre și contexte de securitate.

De la MiG-21 LanceR la F-16: o evoluție constantă a contribuției României

Operațiunile românești în cadrul misiunii Baltic Air Policing au atârnat o dimensiune simbolică, cât și una operațională. Prima participare notabilă a avut loc în 2007, când aeronave MiG-21 LanceR au fost dislocate în teatru, marcând un moment important în integrarea practică a capacității românești în arhitectura de apărare aeriană aliată.

Piloții și echipele tehnice românești au operat atunci în cadrul unui sistem multinațional, aplicând proceduri comune și demonstrând capacitatea de integrare într-un mediu operațional complex. Modernizarea platformelor a permis creșterea ritmului și complexității misiunilor, iar tranziția către F-16 a adus performanțe tehnice superioare, alături de dezvoltarea capacităților logistice și de instruire necesare.

Revenirea detașamentelor românești cu F-16 la rotații de Poliție Aeriană, confirmată începând cu anul 2023, reflectă continuitatea angajamentului și maturizarea capacităților operaționale ale Forțelor Aeriene Române.

Pregătire operațională la Baza 86 Aeriană

La Baza 86 Aeriană s-a desfășurat un program complex de pregătire care a urmărit transformarea resurselor tehnice și umane într-o capacitate operațională completă. Activitățile au inclus instruire teoretică, antrenamente în simulatoare de mare fidelitate, zboruri tactice de familiarizare și exerciții

care reproduc scenarii specifice QRA. Operarea platformei F-16 implică planificări detaliate de mentenanță, asigurarea pieselor de schimb și sincronizarea permanentă între echipele de zbor, mentenanță și logistică. Obiectivul este menținerea unui nivel constant de disponibilitate a aeronavelor pe întreaga durată a rotației.

„Ca tânăr pilot, trebuie să respect și să reușesc să îndeplinesc obligația care mi-a fost dată, prin pregătire intensă, prin studiu la sol, astfel încât acolo, în aer, la nevoie, să nu existe dubiu din partea noastră. Ne simțim pregătiți pentru că executăm Serviciul de Poliție Aeriană și aici, acasă, 365 de zile pe an. Azi, mâine, noi suntem la datorie! Nu se va schimba nimic din ceea ce facem noi operațional; se va schimba aerodromul pe care operăm și mediul – o altă mare, Marea Baltică, și alte elemente de relief. Atât se va schimba din punctul nostru de vedere”, a mărturisit căpitanul Alexandru Beraczko.

Dincolo de responsabilitatea individuală a pilotului, fiecare misiune de zbor este rezultatul unui proces amplu de planificare și coordonare la sol. Analiza mediului operațional, pregătirea documentației de misiune și sincronizarea activităților tehnice reprezintă etape esențiale pentru desfășurarea în siguranță a operațiilor aeriene.

„Pentru mine, fiind la început de carieră, experiența într-o misiune externă este definitivă. Fac parte din personalul care pregătește misiunile de zbor, mă ocup de planificare și îmi aduc contribuția, împreună cu toți ceilalți colegi ai mei din cadrul detașamentului, la activitatea de zbor. Mediul operațional din Țările Baltice este unul dinamic și complex, în cadrul geopolitic actual, dar consider că sunt pregătit și că pot face față oricărei misiuni”, a precizat sublocotenentul Mihai-Rareș Poetelea, ofițer planificator.

Interoperabilitate și ritm operațional

Succesul unei rotații depinde de coeziunea dintre piloți, mentenanță, logistică și comanda operațională. Standardizarea procedurilor radio, interoperabilitatea cu sistemele de comandă și control aliate și un lanț logistic predictibil sunt elemente esențiale pentru menținerea unui timp de reacție redus și a unei disponibilități permanente a aeronavelor.

În același timp, securitatea detașamentului și protecția infrastructurii de operare reprezintă o componentă indispensabilă a oricărei misiuni externe.

„Ne pregătim pentru orice situație, evenimente specifice care pot apărea pe parcursul misiunii. Noi, cei din grupul de

Protecția Forței, suntem cei care asigurăm paza și protecția pentru ca activitățile specifice de zbor să se poată desfășura fără probleme din acest punct de vedere”, ne-a mărturisit caporalul clasa a III-a, Alina Enache, din compartimentul Protecția Forței.

Logistica: fundamentul operațiilor aeriene

În paralel, funcționarea continuă a operațiilor aeriene depinde de o infrastructură logistică discretă, dar esențială, care susține fiecare etapă a activității de zbor. Dincolo de imaginea vizibilă a aeronavelor și a echipajelor aflate în aer, o misiune de Poliție Aeriană este posibilă doar printr-un sistem logistic bine coordonat, capabil să asigure mobilitatea personalului, disponibilitatea resurselor tehnice și continuitatea activităților operaționale în orice moment. Transportul echipamentelor, alimentarea aeronavelor, gestionarea resurselor energetice și organizarea sprijinului tehnic sunt procese care se desfășoară permanent, într-un ritm sincronizat cu planificarea și executarea misiunilor de zbor. Într-un mediu operațional aflat la distanță de baza de origine, aceste elemente devin cu atât mai importante, deoarece ele garantează că fiecare misiune poate fi pregătită, lansată și susținută în condiții optime de siguranță și eficiență. Astfel, logistica devine o verigă fundamentală a întregului mecanism operațional, asigurând continuitatea și stabilitatea activităților aeriene pe întreaga durată a rotației.

„Misiunea noastră, a formațiunii, din punct de vedere logistic, este de a asigura transportul și sprijinul necesar desfășurării activităților de zbor. Concret, asigurăm suportul aeronavelor în noua locație: transportul piloților și al militarilor dintr-un loc în altul, alimentarea aeronavelor și furnizarea surselor de energie necesare pentru funcționarea acestora. Suntem oamenii nevăzuți din spatele activităților de zbor, fără de care zborurile nu ar putea fi executate. Totuși, nu putem spune că noi suntem cei mai importanți. Toți împreună suntem importanți pentru îndeplinirea misiunii”, a afirmat plutonierul adjutant Valentin Nițu, șeful formațiunii sprijin logistic.

Această coordonare permanentă între specialități – de la piloți și tehnicieni până la structurile de sprijin și protecția forței – creează baza stabilității operaționale necesare pentru o misiune desfășurată la distanță de baza de origine. În același timp, experiența acumulată în astfel de misiuni contribuie la perfecționarea continuă a procedurilor și la consolidarea unei culturi operaționale comune în cadrul detașamentului.

Leții învățate și adaptare operațională

Experiența acumulată în rotațiile precedente rămâne un element esențial al pregătirii actuale. Adaptarea continuă la mediul de securitate și integrarea lecțiilor învățate contribuie la perfecționarea proceselor operaționale și la creșterea eficienței misiunilor.

„Lecțiile învățate pe care le-am avut din misiunile anterioare în Țările Baltice au fost deja integrate în planul de pregătire. Cel mai important lucru este să învățăm și să evităm greșelile care au fost făcute, să încercăm să optimizăm procesul în așa fel încât misiunea să decurgă tot mai ușor. Bineînțeles că și noi vom produce alte lecții învățate pentru detașamentele noi, în special din cauza faptului că, situația de securitate este foarte complexă și foarte dinamică în același timp, așa că lucrurile se schimbă și nicio misiune nu seamănă cu cea dinainte”, a concluzionat comandorul Mihăiță Marin.

Angajament aliat și credibilitate operațională

Pregătirea detașamentului „Carpathian Vipers” la Baza 86 Aeriană reprezintă mai mult decât o etapă premergătoare unei dislocări operaționale. Ea reflectă modul în care Forțele Aeriene Române își construiesc, în mod constant, credibilitatea în cadrul arhitecturii de securitate colectivă a Alianței.

În fiecare rotație de Poliție Aeriană se regăsesc anii de instruire, experiența acumulată în misiuni și exerciții multinaționale, precum și efortul coordonat al tuturor specialităților implicate în operațiile aeriene. De la planificarea misiunilor și mentenanța aeronavelor până la protecția forței și sprijinul logistic, fiecare verigă contribuie la menținerea unei capacități reale de reacție rapidă.

Pentru personalul detașamentului, misiunea din regiunea baltică nu înseamnă doar schimbarea unui aerodrom sau a unui mediu geografic. Ea reprezintă o continuare firească a Serviciului de Poliție Aeriană executat zilnic în România și, în același timp, o contribuție directă la securitatea spațiului aerian aliat. Astfel, prezența aeronavelor F-16 românești în rotațiile de Poliție Aeriană din nordul Europei confirmă maturitatea operațională a Forțelor Aeriene Române și capacitatea acestora de a acționa integrat într-un sistem aliat complex.

În esență, fiecare rotație de Poliție Aeriană este mai mult decât o misiune temporară: este expresia concretă a solidarității aliate și a angajamentului comun pentru protejarea spațiului aerian al NATO.

**Text: Adrian Sultănoiu,
foto: Alex Nițu, Adrian Sultănoiu**

„Ceea ce facem în fiecare zi este o provocare, dar exact pentru asta ne-am pregătit”

Comandor Mihăiță Marin

„Nu se va schimba nimic din ceea ce facem noi operațional; se va schimba doar aerodromul și mediul în care operăm”
Căpitan Alexandru Beraczko

CENTRUL EUROPEAN DE

Dialog cu comandorul Adrian-Călin Selejan, șeful EFTC (European F-16 Training Center)

Transformarea Bazei 86 Aeriană într-un centru de instruire pentru platforma F-16 Fighting Falcon reprezintă una dintre cele mai importante evoluții din ultimii ani în dezvoltarea capacităților de instruire ale Forțelor Aeriene Române și ale partenerilor NATO din regiune. Înființarea European F-16 Training Center (EFTC) a adus nu doar o nouă infrastructură și noi programe de pregătire, ci și o schimbare de paradigmă în modul în care este organizată și gestionată instruirea pentru aviația de luptă.

Rezultatul unei cooperări multinaționale între România, Țările de Jos, industria de apărare și partenerii din cadrul „familiei” F-16, centrul funcționează astăzi ca o platformă integrată de pregătire, unde piloți din mai multe state parcurg etapele de conversie și pregătire operațională pe acest tip de aeronavă.

În acest context, redacția revistei CER SENIN a solicitat comandorului Adrian-Călin Selejan, șeful EFTC, detalii privind transformarea instituțională generată de integrarea centrului la Baza 86 Aeriană, provocările operaționale și logistice asociate acestui proiect, precum și rolul EFTC în consolidarea instruirii aeriene.

Integrarea EFTC în structura Bazei 86 Aeriană a presupus un proces complex de adaptare organizațională și operațională. Dincolo de infrastructură, transformarea a implicat alinierea procedurilor, reorganizarea fluxurilor logistice și consolidarea cooperării internaționale.

În dialogul care urmează, comandorul Adrian-Călin Selejan explică modul în care această transformare a fost planificată și implementată.

„Adaptarea Bazei 86 Aeriană Borcea pentru găzduirea Centrului European de Instruire pentru F-16 (EFTC – European F-16 Training Center) a reprezentat un proces strategic, multidimensional, cu implicații operaționale, logistice și doctrinare majore. Din perspectiva conducerii bazei, integrarea EFTC a presupus o transformare instituțională complexă, orientată către standardizare NATO, interoperabilitate și creșterea capacității de instruire la nivel regional.

EFTC (European F-16 Training Center), înființat în noiembrie 2023 la Baza 86 Aeriană, ca urmare a colaborării dintre Ministerul Apărării Naționale, prin Forțele Aeriene Române, și Ministerul Apărării din Țările de Jos, prin Forțele Aeriene Regale, în parteneriat cu compania Lockheed Martin și cu sprijinul Regatului Danemarcei, stat coordonator alături de Țările de Jos al Coaliției internaționale F-16, este un centru de instruire pentru piloți de avion de luptă F-16 Fighting Falcon.

Astăzi, Baza 86 Aeriană funcționează ca un centru de instruire F-16 capabil să gestioneze simultan misiuni operaționale și antrenamente multinaționale, cu un nivel ridicat de predictibilitate și standardizare”.

INSTRUIRE F-16

Priorități operaționale implementate

Implementarea EFTC a presupus stabilirea unor priorități operaționale clare, menite să asigure integrarea centrului într-un mediu de operare deja complex, în care baza aeriană îndeplinește simultan misiuni de poliție aeriană și activități de instruire.

Comandorul Selejan detaliază principalele măsuri adoptate pentru a asigura această integrare:

- Crearea unui mediu de instruire la standarde NATO prin alinierea procedurilor de zbor și de planificare la conceptele și standardele operaționale NATO pentru aeronava F-16;
- Gestionarea simultană a misiunilor reale de apărare aeriană și a fluxului intens de instruire, prin optimizarea planificării, pentru a susține un ritm ridicat de misiuni de instruire fără afectarea disponibilității operaționale, Baza 86 Aeriană având deja responsabilități privind Serviciul de Luptă Permanent – Poliție Aeriană (QRA);
- Integrarea EFTC a impus prioritizarea flexibilă a resurselor (piste, spațiu aerian, personal tehnic etc.);
- Reorganizarea secțiilor de logistică și mentenanță, precum și modernizarea infrastructurii”.

Impactul asupra capacității operaționale și ritmului de instruire

Crearea centrului a generat o creștere semnificativă a volumului de activitate aeriană, dar și o diversificare a tipurilor de misiuni executate în cadrul Bazei 86 Aeriană.

În continuare, comandorul Adrian-Călin Selejan vorbește despre modul în care această evoluție a influențat pregătirea piloților și capacitatea operațională a bazei.

„Ritmul de instruire a devenit mai intens și mai predictibil, conform standardelor NATO.

Integrarea EFTC a avut un impact direct asupra creșterii numărului de ore de zbor anual, asupra creșterii complexității și diversificării tipurilor de misiuni (air-to-air, air-to-ground, misiuni complexe de tip COMAO) și, de asemenea, asupra consolidării nivelului de pregătire al piloților din cadrul Bazei 86 Aeriană Borcea”.

Coordonarea cu controlul traficului aerian civil și autoritățile aeronautice

Creșterea activității de zbor a impus, în mod natural, o cooperare mai strânsă cu structurile de control al traficului aerian civil și cu autoritățile aeronautice.

Șeful EFTC explică modul în care sunt gestionate aceste mecanisme de coordonare.

„Creșterea volumului și complexității activității aeriene generate de Centrul European de Instruire F-16 (EFTC) a impus consolidarea mecanismelor și procedurilor de coordonare civilo-militară, atât la nivel național, cât și regional. Pentru Baza 86 Aeriană Borcea, această dimensiune a devenit un pilon esențial al funcționării activității operaționale și de instruire zilnice, în special în contextul densificării traficului aerian din spațiul românesc”.

Influența cooperării multinaționale asupra procedurilor

Prezența instructorilor și cursanților din mai multe state NATO a contribuit la armonizarea procedurilor și la consolidarea interoperabilității.

În dialogul cu revista CER SENIN, comandorul Selejan evidențiază impactul acestei cooperări asupra procedurilor tactice și asupra culturii organizaționale.

„Cooperarea internațională (instructori străini, cursanți din diferite state) a generat, în primul rând, armonizarea procedurilor tactice, creșterea nivelului de interoperabilitate și schimbul de bune practici, atât în domeniul siguranței zborului, cât și al mentenanței”.

Lecții învățate și direcții de evoluție

După primele etape de funcționare, experiența acumulată la EFTC oferă deja un set valoros de lecții învățate, care contribuie la optimizarea proceselor de instruire și la dezvoltarea viitoare a centrului.

Comandorul Adrian-Călin Selejan prezintă principalele concluzii rezultate din această experiență.

„Lecții învățate:

- Planificarea integrată este esențială – componentele operațională, logistică și administrativă trebuie să funcționeze sincronizat;
- Resursa umană este factorul critic – instruirea și retenția personalului tehnic și navigant sunt vitale pentru menținerea nivelului ridicat de pregătire în mediul operațional;

- Flexibilitatea organizațională permite absorbția rapidă a volumului crescut de activitate.

Direcții de evoluție:

- Extinderea capacității de instruire, atât în cadrul EFTC, cât și în cadrul Bazei 86 Aeriană;
- Integrarea lecțiilor învățate din conflictele recente în curricula de pregătire;
- Dezvoltarea capabilităților de instruire pentru versiuni modernizate ale F-16;
- Consolidarea rolului Bazei 86 Aeriană ca centru regional permanent de excelență în pregătirea piloților de F-16”.

Structura generală a curriculumului

În finalul dialogului, șeful centrului explică modul în care este organizat curriculumul și rolul fiecărei etape în pregătirea unui pilot de F-16.

„Procesul de instruire în cadrul EFTC, desfășurat la Baza 86 Aeriană Borcea, este structurat etapizat, progresiv și integral aliniat standardelor NATO.

Curriculumul include o fază teoretică solidă (sisteme de bord, proceduri normale și de urgență, doctrine și proceduri tactice, pregătire pentru misiuni air-to-air și air-to-ground), urmată de pregătirea intensivă în simulator și apoi de instruirea în zbor. Acest proces este organizat gradual – de la misiuni de conversie inițială până la integrarea în scenarii tactice complexe și exerciții multinaționale.

Simulatoarele au un rol esențial în pregătirea unui pilot de F-16, deoarece permit exersarea situațiilor de urgență și a scenariilor tactice complexe în condiții de siguranță, crescând nivelul de pregătire înaintea fiecărui prag din procesul de instruire.

Evaluarea este continuă și reprezintă un element definitoriu al procesului de instruire a piloților de F-16, regăsindu-se în fiecare fază a cursului. De asemenea, cultura siguranței reprezintă un principiu fundamental – fiecare misiune este analizată riguros, iar standardizarea procedurilor de zbor garantează predictibilitate și controlul riscului.

Un element definitoriu al EFTC este accentul pus pe interoperabilitate: instruirea se desfășoară în limba engleză, conform procedurilor NATO, iar piloții sunt pregătiți pentru integrarea într-o escadrilă operațională care operează F-16, precum și în medii multinaționale complexe.

Prin integrarea echilibrată a teoriei, simulării și zborului real, printr-o cultură solidă a siguranței și prin orientarea constantă către standardele NATO, EFTC asigură o tranziție sigură și eficientă către operarea F-16 și pregătește personal navigant capabil să acționeze eficient în medii operaționale complexe.

În ansamblu, EFTC asigură o tranziție sigură, eficientă și complet compatibilă cu cerințele Alianței, consolidând rolul Bazei 86 Aeriană ca centru de excelență în pregătirea pe F-16”.

Experiența piloților – de la simulator la QRA (Quick Reaction Alert – Alertă de Reacție Rapidă)

Pentru a întregi tabloul conturat de comandorul Adrian-Călin Selejan asupra EFTC, am obținut și o declarație a unui pilot aflat la pregătire:

„Pot spune că instruirea aici este foarte bine structurată și practică. După ce am parcurs etapele de formare în România – Academia Forțelor Aeriene, unde am zburat Cessna 172 și cursul de bază de la Boboc, unde am zburat IAK-52 și IAR-99 – am avut oportunitatea să merg în Statele Unite, la Euro-NATO Joint Jet Pilot Training Program (ENJJPT), unde am zburat T-6 și T-38, cele două tipuri de aeronave utilizate în programul de pregătire. Experiența de acolo a fost extrem de valoroasă, iar nivelul de profesionalism și rigoare pe care l-am întâlnit acolo îl regăsesc acum și aici, la EFTC. Nu am avut contact anterior cu F-16, însă procedurile se reiau

de la zero – pornire și decolare, tur de pistă – totul desfășurat într-un număr minim necesar de ore de zbor, pentru că fiecare platformă are particularitățile ei și trebuie învățate riguros. Primele ore permit deprinderea rapidă a manevrelor și a check-list-urilor de bază, după care trecem treptat la misiuni din ce în ce mai complexe, menite să ne pregătească pentru utilizarea platformei în context operațional, inclusiv pentru angajarea în misiuni de poliție aeriană. Programa de pregătire pentru F-16 este rezultatul unor ani de experiență și dezvoltare și consider că numărul de ore și conținutul acoperă obiectivele impuse de Forțele Aeriene. Antrenamentul continuu în escadrilă consolidează abilitățile prin repetarea periodică a procedurilor, iar instructorii cu experiență aduc un plus major prin metode pedagogice adecvate și scenarii practice care ne învață să comunicăm eficient și să aplicăm rapid procedurile în zbor. Sunt convins că, prin parcursul acesta, vom atinge standardul operațional necesar pentru misiunile pe care le vom executa”.

În concluzie, prin activitatea desfășurată la Baza 86 Aeriană, European F-16 Training Center devine treptat una dintre cele mai importante platforme de instruire pentru aviația de luptă ce operează platforma F-16. Capacitatea de a pregăti piloți pe aeronava F-16 într-un mediu multinațional, în deplină conformitate cu standardele NATO, contribuie nu doar la dezvoltarea capabilităților Forțelor Aeriene Române, ci și la consolidarea interoperabilității și a cooperării între statele aliate. În același timp, experiența acumulată în cadrul EFTC confirmă rolul tot mai important al Bazei 86 Aeriană în arhitectura regională de securitate. Prin integrarea instruirii teoretice, a simulării și a zborului real într-un sistem coerent și predictibil, centrul contribuie la formarea unei noi generații de piloți pregătiți pentru mediul operațional contemporan și consolidează poziția României ca centru de excelență în instruirea pe F-16.

A consemnat Adrian Sultănoiu

EUFOR ALTHEA

Misiune îndeplinită sub cerul de iarnă al Bosniei și Herțegovinei!

Aflat la cea de-a treia rotație în cadrul operației EUFOR ALTHEA din Bosnia și Herțegovina, detașamentul „Dacian Pumas” a executat misiuni esențiale de sprijin aerian, contribuind direct la siguranța personalului militar din teatrul de operații și la îndeplinirea obiectivelor misiunii internaționale.

Misiunea principală a detașamentului a constat în asigurarea capacităților de căutare, salvare și evacuare medicală pentru forțele participante la operație. Rotația a III-a s-a desfășurat într-un context operațional matur, beneficiind de experiența acumulată în rotațiile anterioare. Această experiență a permis optimizarea procedurilor de lucru, reducerea timpilor de reacție și o integrare eficientă în sistemul de comandă și control al forței multinaționale.

Provocările zborului în mediul montan

Misiunile executate cu elicopterele IAR-330 Puma pe timpul iernii, deasupra Bosniei și Herțegovinei, au prezentat particularități care le-au diferențiat semnificativ de activitatea desfășurată în România. Relieful predominant muntos, caracterizat prin văi înguste și altitudini ridicate, a impus o atenție sporită în planificarea și executarea fiecărei misiuni, precum și o adaptare permanentă a tehnicilor de pilotaj.

În același timp, condițiile meteorologice se puteau modifica rapid, mai ales în sezonul rece. Ceața, norii joși, ninsorile și vânturile locale au influențat în mod direct siguranța zborului și au solicitat din partea echipajelor un nivel ridicat de profesionalism, experiență și disciplină operațională.

Misiuni în condiții meteorologice dificile

Sezonul rece a reprezentat un factor important în planificarea și executarea misiunilor aeriene. Temperaturile scăzute, vizibilitatea redusă și fenomenele meteorologice specifice iernii au impus măsuri suplimentare de siguranță și un nivel ridicat de pregătire.

Militarii detașamentului „Dacian Pumas” au demonstrat capacitatea de a se adapta acestor condiții, menținând aeronavele și echipajele într-o stare permanentă de operativitate pe întreaga durată a rotației. Respectarea strictă a procedurilor și disciplina profesională au reprezentat elemente esențiale pentru îndeplinirea în siguranță a misiunilor.

Militarii detașamentului „Dacian Pumas” au executat, la jumătatea lunii ianuarie, ultimele misiuni de zbor împreună cu partea italiană, marcând încheierea rotației a III-a, desfășurată în perioada septembrie 2025 – ianuarie 2026.

Acest moment semnifică totodată finalul participării detașamentului Forțelor Aeriene Române în cadrul operației EUFOR ALTHEA, din Bosnia și Herțegovina. Rotația a III-a încununează efortul început în ianuarie 2025 de Forțele Aeriene Române, contribuind constant la menținerea stabilității și securității regionale, prin profesionalism, dedicare și spirit de echipă

În urmă cu 21 de ani, Forțele Aeriene Române înregistrau o premieră - prima dislocare într-un teatru de operații după cel de-al Doilea Război Mondial, respectiv participarea la misiunea condusă de Uniunea Europeană în Bosnia și Herțegovina - EUFOR ALTHEA.

Zboruri pentru continuitate. La jumătatea lunii ianuarie, militarii detașamentului „Dacian Pumas” au desfășurat zboruri de familiarizare alături de partenerii din Forțele Aeriene Italiene, în cadrul procesului de transfer al responsabilităților detașamentului de aviație al EUFOR

Profesionalismul echipei

Elicopterele IAR-330 din dotarea detașamentului au fost operate de echipaje cu un nivel ridicat de pregătire, capabile să execute misiuni complexe în teren muntos și în condiții meteorologice dificile. Cooperarea dintre piloți, mecanici de bord, personalul medical și cel tehnic-ingineresc a fost esențială pentru succesul fiecărei intervenții.

Activitatea de zbor a fost susținută de un colectiv de militari bine instruiți – piloți, mecanici de bord, personal medical, personal tehnic-ingineresc și personal auxiliar – care au acționat integrat, în baza unor proceduri clar stabilite și adaptate cerințelor specifice teatrului de operații.

Moralul personalului s-a menținut ridicat, fiind susținut de coeziunea echipei, de experiența profesională și de conștientizarea importanței misiunii. Militarii români și-au desfășurat activitatea cu responsabilitate și profesionalism, demonstrând capacitatea de a opera eficient într-un mediu multinațional.

Cooperare multinațională

Activitatea „Dacian Pumas”, rotația a III-a, s-a desfășurat într-un cadru extins de cooperare multinațională, specific operației EUFOR ALTHEA. Detașamentul românesc a cooperat constant cu Forțele Aeriene ale Bosniei și Herțegovinei, cu SIPA (State Investigation and Protection Agency) – agenția națională de investigații și protecție a statului bosniac – precum și cu Centrul Clinic al Universității din Sarajevo, principalul furnizor de servicii medicale de urgență și specialitate din regiune.

Prin aceste colaborări, „Dacian Pumas” a asigurat sprijin aerian pentru misiuni de evacuare medicală, transport de urgență și intervenție rapidă, contribuind atât la siguranța personalului forțelor de securitate locale și internaționale, cât și la sprijinirea populației civile.

În același timp, detașamentul românesc a acționat integrat alături de forțele batalionului multinațional EUFOR ALTHEA, format din militari din mai multe state participante la operație.

Contribuție la stabilitatea regională

Prin participarea detașamentului „Dacian Pumas” la operația din Bosnia și Herțegovina, România și-a reconfirmat angajamentul față de securitatea regională și față de eforturile comunității internaționale pentru menținerea stabilității în regiunea balcanică.

„Elicopteriștii români au fost la datorie în Camp Butmir și și-au îndeplinit, zi și noapte, misiunile ce le-au revenit în cadrul operației EUFOR ALTHEA. Atmosfera în cadrul structurii a fost una profesională, de cooperare, propice performanței. Misiunile s-au desfășurat conform planificărilor, iar singurul impediment în realizarea în proporție de 100% a sarcinilor primite și a solicitărilor venite din partea EUFOR și a partenerilor l-au reprezentat condițiile meteorologice extrem de dure și schimbătoare din zonă.

Indiferent de locul în care și-au desfășurat activitatea, membrii detașamentului și-au îndeplinit cu profesionalism sarcinile și au fost adevărați ambadori onorifici ai României în Bosnia și Herțegovina. Prin efortul lor constant, au contribuit la crearea și menținerea unui climat de siguranță și stabilitate într-o zonă caracterizată de numeroase provocări”, a declarat comandantul detașamentului, comandor Silviu-Vasile Marinaș.

**Text și foto:
căpitan Lorena-Adelina Niță**

Ceremonia de predare-primire a responsabilităților detașamentului de aviație EUFOR

La data de 20 ianuarie 2026, a avut loc ceremonia de predare-primire a sarcinilor și responsabilităților detașamentului de aviație al operației EUFOR ALTHEA, din teatrul de operații Camp Butmir, Bosnia și Herțegovina, în prezența comandantului EUFOR, general-maior Florin-Marian Barbu. Odată cu acest moment oficial, Forțele Aeriene Române au încheiat misiunea desfășurată începând cu ianuarie 2025, rotația a III-a reprezentând finalul contribuției României la componenta de aviație a operației. Responsabilitățile au fost preluate de Forțele Aeriene ale Italiei, în spiritul continuității, cooperării aliate și al angajamentului comun pentru menținerea stabilității și securității regionale.

Misiune îndeplinită!

Raportăm finalul unei misiuni de succes. La începutul lunii februarie, militarii din Baza 90 Transport Aerian (rotația a III-a) s-au întors acasă după ce au reprezentat cu onoare România în cadrul operației EUFOR ALTHEA, în Bosnia și Herțegovina. Timp de câteva luni, sub deviza „Pro Pace Unum” (Uniți pentru Pace), detașamentul „Dacian Pumas” a fost un pilon de stabilitate și securitate în regiune. Profesionalismul și devotamentul lor au demonstrat încă o dată că Forțele Aeriene Române sunt la cel mai înalt nivel.

Text: Lăcrămioara David, foto: Radu Postelnicu

Interviu cu comandantul detașamentului Dacian Pumas, rotația a III-a, comandor Silviu Marincaș

Misiunea EUFOR ALTHEA a fost lansată de Uniunea Europeană la 2 decembrie 2004, în Bosnia și Herțegovina, continuând eforturile de pace inițiate de NATO prin SFOR și IFOR și a fost inițial responsabilă de supervizarea implementării componentelor militare ale Acordului de Pace de la Dayton. Începând cu 2012, misiunea s-a axat pe instruirea și dezvoltarea capacității Forțelor Armate ale Bosniei și Herțegovinei. În acest context, România a devenit un partener de încredere, iar Forțele Aeriene Române au marcat, în 2005, un moment istoric prin participarea la prima misiune într-un teatru de operații după cel de-al Doilea Război Mondial. Elicopterele IAR-330 au executat misiuni de transport, cercetare și evacuare medicală (MEDEVAC).

La douăzeci de ani distanță, în perioada ianuarie 2025 – ianuarie 2026, România a dislocat detașamentul de elicoptere Dacian Pumas în Camp Butmir, Sarajevo, sub egida EUFOR ALTHEA. Detașamentul a fost constituit din trei rotații succesive, cu asigurarea capabilităților operaționale 24/7.

Rotația a III-a a detașamentului Dacian Pumas a acționat în Bosnia și Herțegovina din luna septembrie a anului 2025 și până în ianuarie 2026, într-un mediu operațional complex, contribuind la menținerea securității și stabilității regionale, precum și la consolidarea cooperării multinaționale. La încheierea misiunii, responsabilitățile detașamentului de elicoptere Dacian Pumas au fost preluate de Forțele Aeriene ale Italiei.

Pentru a avea o imagine de ansamblu asupra misiunilor executate de militarii rotației a III-a a detașamentului Dacian Pumas, am stat de vorbă cu comandantul acesteia, comandor Silviu Marincaș.

– Domnule comandor, rotația a III-a a detașamentului Dacian Pumas și-a încheiat recent misiunea în Bosnia și Herțegovina. Care au fost principalele misiuni ale detașamentului pe care l-ați condus?

– Rotația a III-a a detașamentului Dacian Pumas a continuat misiunile de evacuare medicală și căutare-salvare a liniei întâi de operații, concomitent cu asigurarea sprijinului aerian pentru mobilitatea forțelor EUFOR în conformitate cu cerințele comandamentului EUFOR. În plus, ne-am implicat mult în creșterea nivelului de pregătire și a interoperabilității instituțiilor din Bosnia și Herțegovina. Toate aceste

misiuni au contribuit direct la menținerea unui climat de securitate și stabilitate în regiune și la îndeplinirea obiectivelor strategice ale operației EUFOR ALTHEA.

– Ce ne puteți spune despre militarii rotației a III-a? Cum apreciați că și-au îndeplinit misiunile încredințate?

– Militarii rotației a III-a au demonstrat un nivel ridicat de profesionalism, disciplină și adaptabilitate pe întreaga durată a misiunii. Prin implicarea lor, misiunile au fost îndeplinite în condiții de maximă siguranță, cu respectarea strictă a procedurilor operaționale și a standardelor. Nu au existat incidente, iar evaluările primite din partea comandamentului EUFOR au fost foarte bune.

Militarii din toate domeniile au contribuit activ la îndeplinirea misiunii, fiecare specialitate operațională sau de sprijin având rolul bine stabilit pentru a face din detașament o entitate funcțională și de succes. În ansamblu, pot afirma că militarii rotației a III-a au reprezentat cu onoare Forțele Aeriene Române și Armata României.

– Cum s-a comportat tehnica din dotarea detașamentului, și mă refer aici la elicopterele IAR-330 PUMA și IAR-330 LRM, mai ales că, ultima parte a misiunii s-a desfășurat în condiții de iarnă, în zonă montană?

– Tehnica de zbor din dotarea detașamentului s-a comportat foarte bine, în ciuda condițiilor dificile de operare. Elicopterele IAR-330 PUMA și IAR-330 LRM au fost exploatate într-un mediu complex, caracterizat de relief montan, condiții meteorologice schimbătoare și temperaturi scăzute în sezonul de iarnă.

Datorită întreținerii riguroase, profesionalismului personalului tehnic și respectării programelor de mentenanță, disponibilitatea tehnicii a fost menținută la un nivel ridicat. Lucrările de mentenanță nu au afectat capacitatea operațională a detașamentului, iar misiunile au fost executate conform planificării.

– Au existat și lecții învățate? Și dacă da, cum credeți că vor îmbunătăți acestea pregătirea pentru astfel de misiuni în viitor?

– Da, fiecare misiune internațională generează lecții valoroase. Printre cele mai importante ar fi necesitatea unei pregătiri continue pentru zborul în condiții de iarnă și în zone montane. De asemenea, este foarte important ca pregătirea pentru misiune să se facă în

conformitate cu procedurile specifice EUFOR, care sunt puțin diferite de cele NATO.

Aceste lecții vor fi integrate în programele de instruire din țară și vor contribui la creșterea nivelului de pregătire al viitoarelor detașamente dislocate în teatrul de operații din Bosnia și Herțegovina.

– Detașamentul și-a desfășurat activitatea într-un mediu multinațional. Cum ați colaborat cu celelalte forțe prezente în teatrul de operații?

– Colaborarea cu celelalte contingente din cadrul EUFOR ALTHEA a fost excelentă. Am lucrat într-un cadru multinațional bine structurat, cu proceduri standardizate și canale de comunicare eficiente. Militarii români au fost apreciați pentru profesionalism, seriozitate și capacitatea de a se integra rapid în echipe multinaționale. Exercițiile comune și misiunile mixte au consolidat interoperabilitatea și au contribuit la creșterea încrederii reciproce între parteneri.

– Misiunea din Bosnia și Herțegovina a aviatorilor militari s-a desfășurat la 20 de ani după prima misiune a unui detașament românesc de elicoptere în cadrul EUFOR ALTHEA. Cum ați resimțit acest lucru dumneavoastră și cei pe care i-ați avut în subordine în cadrul rotației a III-a a misiunii?

– Pentru mine și pentru întregul detașament, acest moment a avut o semnificație deosebită. Am resimțit responsabilitatea de a continua o tradiție începută cu două decenii în urmă și de a menține standardele ridicate stabilite de generațiile anterioare de militari români. A fost, în același timp, un prilej de mândrie profesională și un stimulente suplimentar pentru a ne îndeplini misiunea la cel mai înalt nivel.

– Ce mesaj le-ați transmis militarilor la încheierea misiunii?

– La finalul misiunii le-am mulțumit pentru efortul depus, pentru disciplina demonstrată și pentru modul exemplar în care au reprezentat România în cadrul acestei misiuni internaționale. Le-am spus că misiunea noastră nu s-a încheiat doar cu succes operațional, ci și cu consolidarea prestigiului Forțelor Aeriene Române în cadrul EUFOR și al partenerilor internaționali. În încheiere, i-am încurajat să valorifice experiența acumulată și să o transmită mai departe generațiilor următoare de aviator militari.

Text: Ioana Teișanu

UNIȚI DE ACELEAȘI VALORI ȘI OBIECTIVE COMUNE!

Spartan românesc în exercițiu internațional: antrenament și cooperare în Anglia

În perioada 15 - 27.02.2026, un detașament de sprijin aerian pentru Forțele pentru Operații Speciale a participat la un modul de instruire în comun alături de parteneri americani, la Baza Royal Air Force din Mildenhall din Regatul Unit al Marii Britanii.

Detașamentul a fost format din: o aeronavă C-27 J Spartan, militari din cadrul Serviciului Sprijin Aerian pentru Forțele pentru Operații Speciale din Statul Major al Forțelor Aeriene și militari ai Special Operations Air Task Unit - FW ai Bazei 90 Transport Aerian.

„Participarea aeronavei românești C-27 J Spartan la un exercițiu desfășurat în Anglia, alături de partenerii americani, a reprezentat o etapă importantă în consolidarea pregătirii operaționale și a cooperării cu aliații. Activitatea a oferit echipajelor românești oportunitatea de a se antrena într-un mediu complex, realist, în care procedurile și tehnicile de operare sunt puse constant la încercare.

Pe durata exercițiului, echipajul aeronavei a executat o serie de misiuni menite să dezvolte capacitatea de reacție și coordonare în situații tactice. Printre acestea s-au numărat zboruri în formație, zbor tactic la joasă înălțime, precum și aplicarea unor proceduri tactice specifice operațiilor aeriene moderne.

De asemenea, au fost realizate lansări de containere și parașutiști, misiuni esențiale pentru operațiile de transport aerian și sprijin logistic în teatrele de operații.

Un aspect important al antrenamentului a fost simularea zborului în mediu ostil, scenariu care au permis echipajelor să exerseze reacția la posibile amenințări și să își perfecționeze tehnicile de operare în condiții

dificile. Astfel de exerciții contribuie direct la creșterea nivelului de pregătire și la dezvoltarea interoperabilității cu forțele aliate.

În spatele fiecărei misiuni reușite se află însă și o echipă tehnică dedicată. Specialiștii români de mentenanță au avut un rol esențial în menținerea aeronavei în stare optimă de zbor pe întreaga durată a exercițiului. Prin profesionalism și atenție la detalii, aceștia au asigurat disponibilitatea tehnică a aeronavei, contribuind decisiv la desfășurarea tuturor misiunilor planificate.

Totodată, exercițiul a oferit oportunitatea unui schimb valoros de experiență cu echipele străine de mentenanță, facilitând împărtășirea de bune practici și consolidarea colaborării tehnice.

Participarea la astfel de exerciții internaționale demonstrează angajamentul României pentru menținerea unui nivel ridicat de pregătire și pentru consolidarea cooperării cu partenerii strategici. Experiența acumulată contribuie direct la creșterea capacității operaționale a Forțelor Aeriene Române și la dezvoltarea profesională a personalului implicat”, a declarat locotenent-comandor Mihai Virdol.

Experiența acumulată, coeziunea consolidată și lecțiile învățate de-a lungul activităților din România și din Regatul Unit constituie o bază durabilă pentru viitoarele misiuni comune

Exercițiu de antrenament

Două aeronave de tip F-16 Fighting Falcon din cadrul Escadrilei 53 Aviație Vânătoare aparținând Bazei 86 Aeriană au participat, în data de 12.03.2026, la misiuni de tip FDO (Flexible Deterrent Option – Opțiune Flexibilă de Descurajare) sub comandă NATO alături de parteneri din Grecia, Franța și Turcia.

Misiunile au ca obiectiv perfecționarea piloților și a echipelor de sprijin în utilizarea tehnicilor avansate de luptă aeriană, precum și testarea capacității de reacție rapidă și adaptabilă în situații de criză. Scopul FDO este de adaptare și integrare a capabilităților aeriene și terestre pentru descurajarea amenințărilor la adresa securității flancului estic al NATO și reflectă angajamentul ferm al României față de securitatea colectivă.

Sursa: BIRP SMFA, foto: Adrian Sultănoiu

Misiuni de tip FDO (Flexible Deterrent Option)

Șase aeronave de tip F-16 Fighting Falcon aparținând Escadrilei 48 Aviație Vânătoare din cadrul Bazei 71 Aeriană și Escadrilei 53 Aviație Vânătoare din cadrul Bazei 86 Aeriană au participat, în data de 04.03.2026, la misiuni de tip FDO (Flexible Deterrent Option – Opțiune Flexibilă de Descurajare) sub comandă NATO, alături de parteneri din Spania, Franța și Germania.

Misiunile au ca obiectiv perfecționarea piloților și a echipelor de

sprijin în utilizarea tehnicilor avansate de luptă aeriană, precum și testarea capacității de reacție rapidă și adaptabilă în situații de criză.

FDO urmărește dezvoltarea coordonării dintre componentele aeriene și cele terestre pentru întărirea capacității de descurajare a riscurilor la adresa flancului estic al NATO.

Sursa: BIRP SMFA, foto: Baza 71 Aeriană

Exercițiu comun la Capu Midia

În perioada 19–20 februarie 2026, un elicopter IAR-330 din cadrul Bazei 57 Aeriană, „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino” a participat la un exercițiu desfășurat împreună cu militari din cadrul detașamentului SAMP/T MAMBA din Franța, dislocat în Poligonul Complex de Trageri Capu Midia.

Activitatea a avut la bază organizarea, planificarea și executarea exercițiului de tip FTX/LIVEX, care s-a axat pe reacția rapidă și interoperabilitatea structurilor aliate. Pe parcursul celor două zile, echipajul elicopterului a executat misiuni de căutare-salvare în condiții tactice simulate, cu amenințări specifice mediului operațional modern.

Exercițiul a presupus o planificare detaliată, sincronizare între forțele aeriene și cele terestre, precum și aplicarea procedurilor standard NATO pentru misiuni de tip PR - Personnel Recovery (Recuperarea personalului din mediu ostil), astfel de antrenamente contribuind în mod direct la creșterea nivelului de pregătire operațională și la dezvoltarea capacității de reacție în situații reale.

Parteneriatul solid dintre militarii români și francezi demonstrează angajamentul comun pentru securitatea regională și pentru îndeplinirea misiunilor în cadrul Alianței Nord-Atlantice.

Sursa: BIRP SMFA

Grupul EOD al Forțelor Aeriene Revenirea în teatrul de operații: o nouă generație, aceeași misiune

Transformarea instituțională a armatei române după 1990 a însemnat pe lângă reducerea efectivelor, restructurarea și eliminarea ideologiilor specifice perioadei, și dezvoltarea și operaționalizarea unor capacități care își propuneau să ridice standardele de protecție a forței și securitate a infrastructurilor critice. Astfel, Forțele Aeriene Române au răspuns pozitiv la demersul colectiv de adaptare a doctrinelor militare și profesionalizare a personalului și structurilor, iar Grupul EOD al Forțelor Aeriene se prezintă astăzi ca unul dintre exemplele concrete de performanță, rezultat al unui proces continuu de pregătire și specializare atât pe teritoriul național, cât și în teatrele de operații.

Procesul de instruire care a definit domeniul EOD

Parcursul etapei de armonizare cu standardele Alianței Nord Atlantice a început în contextul Parteneriatului pentru Pace, perioadă în care activitatea genștilor din

Armata României a trecut printr-un proces de schimbare, atât din punct de vedere conceptual, cât și doctrinar și practic. Astfel, specializarea EOD apare ca o completare a activității desfășurate de genști la acel moment și ca urmare a necesității asigurării unui mediu sigur din punctul de vedere al prezenței pericolelor explozive, care deveneau din ce în ce mai complexe. Oficializarea specialității a stabilit cadrul legislativ și operațional, iar pentru Forțele Aeriene momentul decisiv al profesionalizării a venit odată cu participarea personalului la cursurile de specializare internaționale de la începutul anilor 2000. Primele activități de pregătire, desfășurate în străinătate, au reprezentat la acea vreme oportunitatea viitorilor specialiști EOD de a accesa informațiile, expertiza și cultura organizațională specifică specialității, care au fost ulterior implementate și integrate în practicile operaționale ale Forțelor Aeriene.

„Nu a fost ușor. Am pornit la drum, în 2004, doi ofițeri tineri și câțiva subofițeri ambițioși. A fost și anul acceptării României în NATO, așa că am avut ocazia să accesăm manuale, doctrine

și STANAG-uri NATO. Le studiam, extrăgeam din ele idei și proceduri și le implementam la noi. Apoi a urmat partea de achiziții de echipamente și tehnică EOD, un alt aspect asupra căruia ne-am aplecat foarte atent. Pentru că specialiștii EOD nu pot lucra cu mâinile goale, ei au nevoie de echipamente performante. A fost un drum dificil, presărat cu frustrări dar și cu satisfacții. Am avut de înfruntat mentalități învechite, reticență la schimbare, lipsa resurselor financiare, dar am găsit și oameni deschiși, care au avut încredere în noi și ne-au susținut. A fost o muncă grea, dar tuturor ne-a plăcut. Și asta s-a văzut mai departe în rezultatele care au început să apară pe timpul misiunilor, exercițiilor și schimbărilor de experiență cu alte națiuni. Am reușit să creăm o structură de elită, încheagată și foarte bine instruită, capabilă să facă față celor mai complexe misiuni. Ceea ce continuă să facă și acum, cu profesionalism și încredere”, ne-a declarat colonelul Florin Drăgoi, comandant al Grupului EOD al Forțelor Aeriene în perioada 2010-2019.

Înființare, acreditare și orientare tehnologică

Înființarea în luna mai a anului 2004 a primei structuri EOD în Forțele Aeriene a marcat alinierea la noile directive și standarde NATO, organizație la care România aderă în martie 2004. Concepută ca o structură flexibilă, pregătită să acționeze rapid pentru neutralizarea și distrugerea munițiilor neexplodate/dispozitivelor explozive improvizate, pentru restabilirea operativității aerodromurilor militare dar și pentru extragerea personalului militar și civil din medii cu multiple pericole explozive, Grupul EOD al Forțelor Aeriene a parcurs un proces riguros de pregătire, încă de la înființare. Certificarea și afirmarea Grupului EOD în cadrul exercițiului „ROUEX 2007”, de către structura de evaluare NATO, a validat eforturile depuse, atât de specialiștii EOD pentru atingerea unui nivel de pregătire ridicat, cât și de Statul Major al Forțelor Aeriene pentru înzestrarea structurii cu echipamentele EOD necesare îndeplinirii misiunilor încredințate.

Echipamentele și sistemele folosite nu sunt exotice de dragul tehnologiei, ci reprezintă instrumente funcționale integrate în cadrul unui set de proceduri specifice. Acțiunea conjugată dintre capacitățile oferite de tehnologia autohtonă și competențele profesionale ale factorului uman constituie premisa fundamentală pentru funcționarea Grupului EOD al Forțelor Aeriene, adaptat cerințelor actuale ale mediului de securitate. Impactul major al tehnologiei asupra domeniului EOD constă în creșterea semnificativă a siguranței operatorilor. Astfel, roboții EOD sunt utilizați pentru cercetarea și neutralizarea de la distanță a dispozitivelor explozive, aparatele de raze X oferă posibilitatea de a examina componentele interne ale dispozitivelor suspecte fără a le deschide, iar dispozitivele de identificare a substanțelor explozive utilizează tehnologia pentru a detecta și identifica urmele de explozivi, tipul și caracteristicile lor. Pe lângă cele anterior menționate, specialiștii EOD utilizează în activitatea lor și echipamente precum: dispozitive radio de inițiere a exploziilor, dispozitive de extragere a focoaselor, costume de protecție EOD, manipolatoare telescopice, sisteme de bruiaj, disruptoare de diferite calibre cu și fără recul, detectoare de metale și locatoare de bombe.

Experiența din teatrele de operații

Perioada 2009-2012 marchează participarea Grupului EOD al Forțelor Aeriene la efortul

de menținere a păcii în Teatrul de Operații (TO) Afganistan, prin generarea succesivă a trei detașamente a câte 6 militari, cu tehnica și echipamentele necesare, în cadrul misiunii ISAF și a două detașamente a câte 13 militari în cadrul misiunii internaționale KAIA LEAD NATION. Executarea misiunilor în medii ostile afectate de prezența dispozitivelor explozive improvizate și a munițiilor rămase neexplodate și capacitatea de a opera în condiții logistice și de securitate dificile au constituit premisele formării specialiștilor EOD, atât din perspectiva deprinderilor profesionale, cât și a caracterului. Participările la misiuni internaționale au confirmat competența și maturitatea structurii, aptă să gestioneze întregul spectru de misiuni specifice într-un teatru de operații.

„Nimic nu s-a comparat cu experiența trăită în TO Afganistan, unde inamicii erau de data aceasta cât se poate de reali și unde am avut de a face cu primele dispozitive explozive improvizate (IED) reale din cariera mea. Toate antrenamentele, exercițiile și aplicațiile la care am participat până în acel moment au contat enorm, pregătindu-mă profesional și mental pentru provocările și pericolele reale întâlnite în Afganistan. Dar nimic nu te poate pregăti pentru experiența și senzațiile trăite la întâlnirea primului DEI real din carieră sau cu prima angajare într-o luptă reală cu un inamic care nu te mai atacă, ca la instrucție, cu muniție de manevră. Am trăit niște experiențe puternice, autentice, ce îmi urcau nivelul de adrenalină la cote ridicate,

dar și satisfacțiile rezolvării tuturor incidentelor în care am fost implicat fără nicio victimă au fost extraordinare”, ne-a mărturisit plutonierul adjutant Marius Turenschi, operator EOD în cadrul ambelor misiuni executate de către detașamentele generate de Grupul EOD al Forțelor Aeriene în Teatrul de Operații Afganistan.

Revenirea în teatrul de operații

La peste un deceniu de la ultimele misiuni internaționale la care a participat ca structură, Grupul EOD al Forțelor Aeriene revine în primul planul angajamentelor asumate la nivel internațional prin participarea la efortul aliat de menținere a păcii în Teatrul de Operații Kosovo, în cadrul misiunii NATO KFOR. În luna iunie 2025, prima rotație a detașamentului EOD format din șase militari a fost dislocată în Camp Film City, Priștina, pentru executarea sarcinilor încredințate în zona de responsabilitate.

Misiunea detașamentului este de a contribui la menținerea libertății de mișcare și a unui mediu de securitate sigur și stabil, prin executarea unui spectru larg de activități: asigurarea reacției de răspuns la incidente cu muniții neexplodate (UXO) sau dispozitive explozive improvizate (IED), cercetarea unor elemente de infrastructură critice din punct de vedere operațional pentru identificarea potențialelor pericole explozive și înlăturarea lor, asigurarea sprijinului de specialitate pentru menținerea

Tehnologia EOD (Explosive Ordnance Disposal) cuprinde sisteme avansate pentru detectarea, identificarea, neutralizarea și distrugerea munițiilor neexplodate (UXO) și a dispozitivelor explozive improvizate (IED). Aceasta include roboți autonomi, senzori de înaltă precizie, echipamente de protecție (costume anti-bombă) și unelte de tăiere specializate pentru securitate

stării de operativitate a suprafețelor aeroportuare și curățarea rutelor, punerea în stare sigură și/sau distrugerea munițiilor chimice sau biologice, sprijin pentru exploatarea tehnică, precum și asigurarea asistenței de specialitate prin verificarea și inspectarea stocurilor de explozivi comerciali ale companiilor civile de pe teritoriul Kosovo.

La întrebarea „Cum sunt valorificate lecțiile învățate în Afganistan în executarea actualei misiuni din Kosovo?”, comandantul Detașamentului EOD rotația I, căpitan Rareș Roșu, a menționat:

„Experiența unui teatru de operații este esențială în desăvârșirea profesională a unui militar. Deși mediul de securitate, misiunile și provocările diferă de la un teatru de operații la altul, iar experiențele din fiecare sunt unice, acestea contribuie la acumularea cunoștințelor și dezvoltarea deprinderilor necesare îndeplinirii sarcinilor și misiunilor la cele mai înalte standarde. Dat fiind caracterul dinamic și complex al specialității EOD, pentru a putea acționa optim și în condiții de maximă siguranță în situații neprevăzute și dificile, precum și pentru a analiza problemele din cât mai multe unghiuri pentru a decide asupra cursului optim de acțiune, participarea la o misiune externă reprezintă, pe lângă instruirea continuă și participarea la cursuri de specializare, un mod ideal de perfecționare profesională. Din punct de vedere operațional, lecțiile învățate pe timpul participării la misiunea ISAF din Afganistan au oferit militarilor un aport semnificativ de cunoștințe și experiențe necesare pentru a face față cu profesionalism provocărilor pe care misiunea KFOR le prezintă. În același fel, și experiența acumulată în Kosovo va contribui, în viitor, la participarea în cele mai bune condiții la alte misiuni internaționale, precum și pentru executarea la cele mai înalte standarde profesionale a misiunilor EOD pe teritoriul național.”

În luna ianuarie 2026, prima rotație a Detașamentului EOD și-a încheiat misiunea și a predat sarcinile operaționale către rotația a II-a. Pentru militarii care încadrează actualul detașament, misiunea din Kosovo are și o puternică valoare simbolică: ei reprezintă o nouă generație de specialiști EOD formați sub îndrumarea celor care, în perioada 2009-2012, au stabilit standardele de performanță specifice Grupului EOD al Forțelor Aeriene prin îndeplinirea cu succes și profesionalism a misiunilor încredințate, în zone de conflict, alături de aliați. Dincolo de complexitatea și rigorile activităților de sprijin EOD, rămân întrebările personale care reflectă angajamentul individual: „Ce înseamnă pentru militarii Detașamentului EOD, rotația a II-a, să asigure sprijinul EOD la aceleași standarde stabilite de către detașamentele dislocate în Afganistan în perioada 2009-2012?”

„Pentru noi, militarii Detașamentului EOD, rotația a II-a, asumarea sprijinului EOD la aceleași standarde stabilite de colegii care au acționat în Afganistan în perioada 2009-2012, reprezintă o continuitate profesională și o responsabilitate morală, bazată pe respectul acordat celor care au construit identitatea și credibilitatea Grupului EOD al Forțelor Aeriene. Este dorința de a demonstra că pregătirea pe care am dobândit-o,

disciplina și abordarea cu seriozitate a misiunilor primite sunt la același nivel de excelență.

Dincolo de procedurile EOD, această misiune înseamnă încredere reciprocă și coeziune. În acest domeniu, încrederea reciprocă este o condiție esențială pentru siguranța noastră, a operatorilor EOD. Fiecare intervenție este rezultatul muncii de echipă, al sprijinului constant dintre camarazi și al convingerii că împreună putem duce mai departe standardele de performanță care definesc comunitatea EOD”, a precizat sergentul major Bogdan Bițoiu, operator EOD în cadrul Detașamentului EOD, rotația a II-a.

Continuitatea resursei umane

Eficiența structurilor EOD nu poate fi concepută exclusiv prin prisma progreselor tehnologice, expertiza umană rămânând un element indispensabil. Tehnologia autohtonă poate automatiza sarcini, poate anticipa riscuri și poate lua decizii bazate pe algoritmi, însă discernământul, intuiția și capacitatea de adaptare rapidă în fața unor situații neprevăzute sunt trăsături care, cel puțin în prezent, aparțin exclusiv factorului uman. Experiența și pregătirea profesională continuă a operatorilor EOD sunt cele care, în final, fac diferența între o intervenție reușită și un potențial eșec. Procesul de pregătire profesională a noii generații de specialiști EOD este fundamentat, pe lângă parcurgerea cursurilor de specializare în domeniu și participarea la exerciții și activități de instruire, și de transmiterea experienței acumulate de către specialiștii cu vechime. Ei nu urmăresc simpla formare a operatorilor

Sergent major Bogdan Bițoiu, operator EOD în cadrul Detașamentului EOD, rotația a II-a

EOD ca tehnicieni, ci formează caractere capabile să ia decizii rapide în situații dificile. Transmiterea lecțiilor învățate reprezintă centrul de greutate al procesului, iar analiza experiențelor reale și a implicațiilor unor decizii greșite în executarea intervențiilor EOD constituie fundamentul pe care se clădește reziliența și competența noii generații.

„Percep această misiune ca pe o încununare a pregătirii profesionale și, totodată, ca pe o responsabilitate majoră față de echipa pe care o conduc. Așteptările mele legate de prima misiune într-un teatru de operații sunt strâns

legate de dorința de a-mi confirma nivelul de pregătire profesională și de a răspunde eficient cerințelor operaționale și sarcinilor primite. În fața realității din teatrul de operații, percep fiecare intervenție EOD ca pe un test care îmi pune la încercare încrederea în mine și în pregătirea pe care am dobândit-o în mulți ani de instruire, dar și capacitatea de analiză și de autocontrol în fața unor situații riscante. În acest context, sprijinul și experiența colegilor reprezintă un factor esențial în asigurarea siguranței noastre și în consolidarea coeziunii echipei. Pentru mine, prima misiune externă reprezintă o etapă definitorie în formarea mea ca lider al echipei, contribuind la dezvoltarea unei abordări mature și cuprinzătoare a câmpului de luptă”, a menționat plutonierul major Eduard Radu, șef echipă EOD în cadrul Detașamentului EOD rotația a II-a.

Plutonierul major Eduard Radu, șef echipă EOD în cadrul Detașamentului EOD rotația a II-a

Credibilitatea structurii

Cu o experiență organizațională acumulată în peste două decenii, Grupul EOD al Forțelor Aeriene și-a demonstrat constant profesionalismul și standardele înalte de pregătire, îndeplinind cu succes misiunile primite, atât pe plan național, cât și în cadrul operațiilor internaționale. Într-un domeniu în care orice eroare poate avea consecințe grave, militarii Grupului EOD acționează cu luciditate și responsabilitate, întărind prin fiecare misiune îndeplinită rolul Forțelor Aeriene Române în asigurarea securității naționale și regionale.

Text: Locotenent Ionuț-Andrei Iftimie, comandantul Detașamentului EOD rotația a II-a în Teatrul de Operații Kosovo

**Camarazi de nădejde în Kosovo
Antrenament comun EOD și K9!**

Echipele EOD ale Forțelor Aeriene Române (rotația a II-a) și-au unit forțele cu partenerii italieni pentru o sesiune intensă de instruire în Teatrul de Operații din Balcanii de Vest.

Eroii cu patru picioare în prima linie

Căinii de detecție (K9) specializați în mine și substanțe explozive sunt aliați esențiali. Fie că vorbim de muniție convențională sau de dispozitive improvizate complexe, acești parteneri de încredere asigură libertatea de mișcare și siguranța trupelor în teren.

Detașamentul EOD rămâne un pilon de stabilitate în cadrul operației NATO KFOR, contribuind zi de zi la menținerea păcii în regiune.

Sursa: MAPN

Căinele și conductorul au relație foarte bună care este esențială pentru succesul misiunilor. Această legătură este una puternică, bazată pe respect reciproc, se creează în timp și depășește orice obstacol

Sunt maestru militar Bogdan Daniliuc, operator EOD din cadrul Grupului EOD al Forțelor Aeriene. Alegerea carierei militare a reprezentat pentru mine, încă de la început, dorința de a aparține unei structuri bazate pe onoare, disciplină, care să mă definească atât ca om, cât și ca profesionist.

În anul 2017, am absolvit Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Terestre „Basarab I”, un moment care a marcat oficial începutul drumului meu în serviciul patriei. Pe timpul școlii, am descoperit cu adevărat ce înseamnă armata, nu doar instrucția, ci și domeniul care au trezit în mine sentimentul de progres, de pregătire. La repartitie am ales funcția de maestru militar specialist la Formațiunea Mentenanță Tehnică Geniu, din cadrul Atelierului Auto, la unitatea de la Pantelimon. După 2 ani, am avut norocul de a fi scoase la concurs funcția la Grupul EOD. Știind că locurile sunt limitate și personalul care lucrează în acel domeniu trebuie să dețină calități deosebite, atunci am realizat că am posibilitatea de a mă specializa într-un domeniu de elită. Astfel, am ales să ocup o funcție din cadrul Grupului EOD al Forțelor Aeriene. După o pregătire intensă, atât prin cursul de bază, cât și cu ajutorul colegilor din cadrul Grupului, am devenit operator EOD. Specializarea m-a învățat ce înseamnă cu adevărat responsabilitatea, stăpânirea de sine și rigoarea tehnică deoarece fiecare decizie este vitală. Cariera militară mi-a oferit, într-un timp destul de scurt, nu doar o pregătire profesională de excepție, ci și oportunitatea de a-mi testa limitele în contexte internaționale. Am participat în teatrul de operații Kosovo, cu detașamentul EOD rotația I, îndeplinind funcția de operator EOD, dar și de administrator. Această misiune reprezintă o confirmare a faptului că armata înseamnă adaptabilitate și capacitatea de a sprijini echipa în orice rol, fie tehnic sau logistic, într-un mediu multicultural și dinamic. Pentru mine, a fi militar nu este doar un loc de muncă, ci un angajament pe care mi l-am asumat în urmă cu mulți ani. Este despre mândria de a purta uniforma militară, despre camaraderia care se leagă în misiuni și despre satisfacția de a ști că, prin muncă, contribuim la siguranța celorlalți, oriunde m-ar purta datoria.

Exerciții de instruire dedicate gestionării situațiilor de urgență

În data de 18 martie 2026, într-un cadru marcat de rigoare și spirit de echipă, cadrele militare și studenții Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” au participat la o serie de exerciții de instruire dedicate gestionării situațiilor de urgență. Activitățile s-au desfășurat în colaborare cu reprezentanții Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Țara Bârsei” din Brașov, care au adus în prim-plan nu doar expertiza lor, ci și tehnica din dotare, prezentată în mod practic și interactiv.

Sub îndrumarea specialiștilor, participanții au avut ocazia să descopere, pas cu pas, mecanismele intervenției eficiente în caz de incendiu,

de la utilizarea corectă a mijloacelor de stingere până la coordonarea evacuării persoanelor și bunurilor materiale.

Demonstrațiile realizate au evidențiat atât complexitatea echipamentelor folosite, cât și importanța pregătirii temeinice în fața unor situații limită.

Scopul acestor activități nu a fost doar însușirea unor cunoștințe tehnice, ci și cultivarea unei atitudini responsabile, bazate pe promptitudine, disciplină și cooperare - valori esențiale pentru intervenția eficientă în momente critice.

Sursa: Academia Forțelor Aeriene

Adrenalină și responsabilitate la lecția de prim-ajutor

Cum reacționezi când viața unui coleg depinde de tine? Elevii de la cursul avansat pentru gradul de plutonier major au aflat răspunsul printr-un exercițiu practic intens, fără manechine, doar pe scenarii reale.

Au învățat să acorde primul ajutor, să stabilizeze „victima” și să lucreze contracronometru. Concret, au aflat de la medicul unității ce

să facă de la imobilizarea pe targă la aplicarea gulerului cervical, până la realizarea unei atele. Fiecare mișcare a fost monitorizată atent, simulând presiunea unei situații critice.

Aceste tipuri de lecții îi ajută să își dezvolte abilitățile practice, empatia și viteza de reacție necesare în teren.

Text și foto: Anca Medrea

Misiuni umanitare ale Forțelor Aeriene Române

Alături de Elveția

O aeronavă C-27 J Spartan a Forțelor Aeriene Române, configurată pentru misiuni medicale, a plecat vineri, 2 ianuarie, în jurul orei 19, de la Baza 90 Transport Aerian Otopeni, într-o misiune umanitară în sprijinul Confederației Elvețiene.

Aeronava a asigurat transportul a șase pacienți cu arsuri, suferite în urma incendiului din Crans-Montana, către un spital din Paris, Franța, aceștia fiind monitorizați pe durata zborului de o echipă medicală mixtă a Forțelor Aeriene Române și UPU SMURD – SCUB Floreasca.

Unele misiuni înseamnă mai mult decât un zbor

O aeronavă C-27 J Spartan a Forțelor Aeriene Române, configurată pentru misiuni medicale, a desfășurat miercuri, 28 ianuarie, o misiune de transport umanitar la Spitalul Militar „Regina Astrid” din Bruxelles, Belgia, pe ruta Otopeni – Craiova – Bruxelles și retur, a unui pacient cu arsuri. Asistența și echipamentele medicale necesare pe timpul transportului au fost asigurate de o echipă medicală din cadrul Forțelor Aeriene Române și Spitalului Clinic de Urgență București.

Aeronava a decolat din Baza 90 Transport Aerian de la Otopeni, apoi a preluat pacientul de la Craiova și a continuat zborul către Bruxelles la ora 15:35. Misiunea s-a executat în urma solicitării Departamentului pentru Situații de Urgență.

În data de 10 martie, o aeronavă C-27J Spartan din Baza 90 Transport Aerian, Otopeni, configurată MEDEVAC a executat un transport umanitar pe ruta aeriană București - Bruxelles a doi pacienți din secția de Chirurgie Plastică și Reconstructivă a Spitalului Clinic de Urgență pentru Copii „Grigore Alexandrescu” București, diagnosticați cu arsuri grave, către Spitalul Militar „Regina Astrid” din Bruxelles, Belgia.

Asistența și echipamentele medicale necesare pe timpul transportului umanitar au fost asigurate de echipa medicală a Bazei 90 Transport Aerian, Otopeni, coordonată de medicul militar Liviu Gârbotei și echipa medicală a Spitalului Clinic de Urgență București.

O aeronavă C-27J Spartan a Forțelor Aeriene Române, configurată pentru misiuni medicale, a decolat în dimineața zilei de vineri, 20 martie, din Baza 90 Transport Aerian de la Otopeni, pentru a efectua o misiune de transport umanitar a trei pacienți cu arsuri, pe ruta Otopeni – Craiova – Lubek – Frankfurt Germania. Asistența și echipamentele medicale necesare pe timpul transportului au fost asigurate

de o echipă medicală din cadrul Spitalului Clinic de Urgență București – Floreasca și de specialiști ai Forțelor Aeriene Române.

Misiunile s-au executat în baza solicitărilor Departamentului pentru Situații de Urgență și a mecanismelor aflate în vigoare.

Rubrică realizată de Elena Tudoran

Oriunde, oricând!

Indiferent de anotimp sau de provocările impuse de condițiile meteorologice, geniștii din Baza 90 Transport Aerian acționează permanent pentru menținerea capacității operaționale.

Activitatea de dezapezire este executată cu profesionalism, disciplină și spirit de responsabilitate, de către personal instruit și dedicat misiunii. Fiecare intervenție este planificată și executată conform procedurilor, fără întârzieri și fără compromisuri.

Personalul și tehnica din dotare sunt permanent pregătite pentru intervenție. Ninsorile abundente, temperaturile scăzute sau condițiile dificile nu reprezintă obstacole, ci situații gestionate cu fermitate și competență.

Geniștii își îndeplinesc atribuțiile cu onoare, loialitate și respect față de Jurământul Militar. Prin efort susținut și muncă în echipă, asigură continuitatea activităților aeriene și siguranța misiunilor.

Sursa: Baza 90 Transport Aerian

O nouă generație de ofițeri intră în serviciu

Absolvenții Cursului de bază aviație nenaviganți își încep cariera în unitățile Forțelor Aeriene Române

Emoția momentului, angajamentul necondiționat și responsabilitatea au fost sintetizate de șefa de promoție, sublocotenent Miruna Mocanu: „De azi, stimați comandanți, vă rugăm să ne deschideți porțile, să ne oferiți șansa de a demonstra că încrederea investită în noi nu e zadarnică. Nu promitem perfecțiune, dar promitem dedicare. Promitem că vom învăța din fiecare greșeală, că ne vom susține oamenii și că vom pune mereu datoria mai presus de confort. Astăzi, ne despărțim de o etapă. Măine, începem să ne ridicăm la înălțimea ei. În numele promoției pe care o reprezintă, declar că suntem pregătiți pentru orice misiune nobilă în slujba Forțelor Aeriene Române!”.

Cuvintele adresate de șeful Statului Major al Forțelor Aeriene au venit ca un apel la continuitate și profesionalism, subliniind importanța fiecărei specialități în contextul modernizării tehnice, reamintind tinerilor ofițeri că pregătirea continuă va fi cheia succesului. „Dragi absolvenți, am mare încredere în voi, în energia și tinerețea voastră. Cu siguranță nu

Desfășurată în prezența șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, ceremonia de absolvire a Cursului de bază aviație nenaviganți, promoția 2026, la Baza Aeriană Boboc, a avut toate elementele unui final de etapă ce se constituie, în același timp, într-un început de drum: sublocotenenții care au parcurs cursurile de specializare pentru aviație stat-major, radiolocație, meteorologie aeronautică, control de trafic aerian și război electronic au primit ordinele de numire pe funcție și certificatele de absolvire.

va fi ușor, dar dacă era ușor putea oricine. Indiferent de specialitate, să nu uitați că sunteți la fel de importanți. Tehnica pe care urmează să o primim, în special avionul multirol de generația a cincea, va fi în mâinile voastre, fie că îi veți dirija pe cei de la manșă sau veți contribui la activitatea de zbor. Vă îndemn să nu vă opriți din învățat, să mergeți la cursuri de pregătire, să vă perfecționați continuu. Să profitați de șansa și deschiderea care există acum. Și pentru că aveți nevoie de modele, pe lângă instructorii pe care-i aveți aici alături, o să scot această ceremonie din tipar, și o să-i invit în fața dumneavoastră pe căpitan-comandorul Vasile Costan și căpitanul Andrei Radu. Ei sunt cei care în urmă cu scurt timp, prin respectarea procedurilor au rezolvat, cu succes, un caz special și au adus aeronava acasă, în siguranță. Vreau să îi felicit pentru această performanță și să le mulțumesc. Ei sunt intruchiparea devizei noastre: Integritate, Devotament, Tenacitate. Am mare încredere în viitorul Forțelor Aeriene Române care va trece prin mâinile voastre cât de curând. Vă felicit, vă doresc mult succes

pe mai departe și sunt mândru că am putut să mă aflu astăzi aici alături de voi. Cer Senin tuturor!”.

Mesajul de final, venit din partea comandanților de specialitate, a întărit ideea că pregătirea tehnică este doar începutul iar valoarea se va cizela în ture, în proceduri și în situații reale. „Am astăzi în față ofițeri tineri, am văzut foarte multă emoție. Dragi absolvenți, este un moment important, atât pentru voi, cât și pentru familiile voastre. Ați absolvit cursul de bază iar certificatele care v-au fost înmânate atestă faptul că aveți o bază solidă de cunoștințe, că sunteți pregătiți pentru o carieră în aviația militară. V-ați însușit valorile esențiale ale Forțelor Aeriene: INTEGRITATE, DEVOTAMENT, TENACITATE. Aceste cuvinte vor căpăta sens. Veți înțelege ce înseamnă integritate pentru un aviator. Atunci când veți fi în tură la operații curente, veți avea aeronave la dirijat, condiții meteo dificile de analizat, de comunicat și decizii de luat, veți configura totul, vă veți gândi la echipaje, iar devotamentul și tenacitatea vor căpăta o nouă dimensiune. În aviație, succesul misiunii ține foarte mult de munca în echipă! Fiecare om, fiecare specialitate contează enorm la îndeplinirea misiunii.

Domnilor instructori, vă mulțumesc! Profesionalismul dumneavoastră se vede astăzi de aici din formație.

Domnilor absolvenți, vă felicit!

Vă așteaptă o carieră care vă va provoca, dar vă va oferi și nenumărate satisfacții. Mult succes!”, a transmis absolvenților comandantul Bazei Aeriene Boboc, comandorul Adrian Cîrjău.

La finalul festivității pe chipurile absolvenților se putea citi hotărârea. Și-au început cariera militară cu un bagaj bogat de cunoștințe teoretice, dar pleacă spre unități cu datoria clară de a transforma acele cunoștințe în securitate operațională. România le încredințează acum echipamente moderne și misiuni complexe iar ei promit să-și onoreze jurământul.

Text: Adrian Sultănoiu

Șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, împreună cu șefa de promoție, sublocotenent Miruna Mocanu

Șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, i-a felicitat pe căpitan-comandorul Vasile Costan (foto stânga) și căpitanul Andrei Radu (foto dreapta). Integritate, Devotament, Tenacitate — nu sunt doar cuvinte înscrise într-un cod de onoare, ci principii trăite, asumate și demonstrate. În persoana acestor doi ofițeri, ele capătă contur și devin modele pentru generațiile care se formează astăzi

Într-o epocă în care reperele autentice par tot mai greu de identificat, iar eroismul este adesea redus la simple cuvinte, există încă oameni care, prin fapte, reușesc să redea sensul profund al datoriei și al responsabilității.

Gestul de a-i aduce în fața celor prezenți pe căpitan-comandorul Vasile Costan și pe căpitanul Andrei Radu nu este doar unul simbolic, ci profund necesar. Ei nu sunt doar militari care și-au îndeplinit atribuțiile, ci exemple vii ale profesionalismului dus la cel mai înalt nivel. Într-o situație limită, unde fiecare decizie poate înclina balanța între risc și siguranță, cei doi au demonstrat că rigoarea, calmul și respectarea procedurilor nu sunt simple cerințe, ci garanții ale succesului.

Fapta lor este genul de reușită care nu face zgomot, dar care salvează, protejează și inspiră. Este dovada că în spatele uniformei se

afă nu doar pregătire temeinică, ci și caracter. Privind spre viitor, încrederea în noile generații de aviatori nu este una declarativă, ci fundamentată pe astfel de exemple. Forțele Aeriene Române nu înseamnă doar tehnologie sau strategie, ci, înainte de toate, oameni — oameni care, la momentul potrivit, știu să fie la înălțimea misiunii.

Astfel de momente nu sunt doar despre recunoaștere, ci despre continuitate. Despre asumarea unei moșteniri și despre responsabilitatea de a o duce mai departe. Iar când această responsabilitate este încredințată unor tineri care privesc astăzi spre astfel de modele, viitorul capătă contur sigur.

Felicitările și recunoștința nu sunt doar formule de protocol, ci expresia sinceră a respectului pentru cei care, prin acțiunile lor, confirmă că excelența nu este o întâmplare, ci un standard.

SUB SEMNUL RESPONSABILITĂȚII

Unitate de elită a Forțelor Aeriene, Regimentul 74 PATRIOT are ca misiune principală apărarea spațiului aerian al României și contribuția directă la securitatea flancului estic al NATO. Dotarea cu sistemele de rachete sol-aer PATRIOT îi oferă capacitatea de a detecta, urmări, intercepta și neutraliza o gamă variată de amenințări aeriene, de la aeronave și rachete de croazieră până la rachete balistice tactice.

Sistemul PATRIOT a intrat în dotarea Forțelor Aeriene în anul 2020, iar din 2022 execută misiuni specifice de apărare aeriană și antirachetă pentru protejarea spațiului aerian al României și al Alianței.

Pregătirea continuă reprezintă baza funcționării sistemului. Pentru operarea și mentenanța tehnicii la standarde înalte, personalul utilizează simulatorul RT3 (Recon-figurabile Table-Top Trainer), care reproduce fidel consoarele din cabina de control și permite exersarea procedurilor de operare tactice și tehnice, într-un mediu controlat. Astfel, rachetiștii antiaerieni sunt pregătiți să reacționeze rapid și corect în scenarii complexe, iar personalul nou încadrat dobândește siguranța necesară exploatarea echipamentelor fără a afecta tehnica sau securitatea echipei.

Mentenanța sistemului PATRIOT este un alt element esențial pentru menținerea capacității de luptă. Fiecare componentă – radar, lansatoare, sisteme de comunicații – este supusă unui program riguros de verificare și întreținere periodică. Mentenanța intermediară este cel mai înalt nivel care poate fi executat, în prezent, în România. Până la acest nivel însă se desfășoară și alte activități de mentenanță de către echipele specializate, care intervin la nivel de baterie, precum și de echipajele care execută mentenanța organizațională. Sistemul funcționează ca o scară a competenței profesionale, fiecare treaptă presupunând mai multă responsabilitate și expertiză.

„Având în vedere complexitatea tehnicii, este esențial ca întreținerea și remedierea eventualelor defecțiuni să fie realizate la timp și în conformitate strictă cu standardele și procedurile prevăzute în documentația tehnică. Nu există loc pentru

improvizații: fiecare intervenție trebuie executată riguros, pentru a garanta siguranța personalului și menținerea capacității operaționale a sistemului”, explică maistrul militar clasa I Constantin Ciprian Popa.

Dincolo de tehnologia avansată, factorul uman rămâne decisiv. Media de vârstă a militarilor regimentului este de 30 de ani, însă acest aspect reprezintă un avantaj. Îmbinarea energiei tineretii cu rigoarea instruirii militare consolidează capacitatea de reacție într-un mediu de securitate aflat în permanentă schimbare.

„Într-adevăr, unele etape ale pregătirii sunt dificile și solicitante, iar sprijinul celor din jur devine esențial. Ai nevoie atât de îndrumarea ofițerilor, cât și de experiența colegilor mai vechi pentru a înțelege pe deplin complexitatea sistemului și responsabilitățile pe care le implică. Chiar dacă vorbim despre un colectiv tânăr, acest lucru nu înseamnă că toți militarii au doar 22 de ani sau sunt la început de drum. Există colegi care se apropie de 30 de ani și care au deja o experiență de cinci-șase ani în cadrul unității. Experiența lor practică face diferența în procesul de formare a celor nou-veniți. Fără sprijinul acestor camarazi mai experimentați, anumite noțiuni sau proceduri ar putea părea dificile sau greu de stăpânit. Însă, în momentul în care ai alături un coleg care îți explică, te ghidează și îți împărtășește din experiența sa, lucrurile devin mult mai clare și mai ușor de asimilat. Spiritul de echipă, camaraderia și solidaritatea transformă provocările în pași firești ai evoluției profesionale”, mărturisește cu

entuziasm maistrul militar clasa a V-a Denis Ioniță.

Din pregătirea constantă a militarilor regimentului face parte și dislocarea bateriilor PATRIOT în teren. Aceștia trebuie să fie în măsură să realizeze dislocarea în timpul dat și cu respectarea întocmai a procedurilor.

„Dislocările de tehnică pe care le executăm mențin un nivel ridicat al pregătirii și sunt esențiale pentru dezvoltarea profesională a militarilor din cadrul Regimentului 74 PATRIOT. Pentru a-și atinge scopul, acestea trebuie desfășurate periodic, în condiții cât mai apropiate de realitate. O astfel de activitate presupune deplasarea și instalarea lansatoarelor, radarului, cabinei de control a angajărilor și a generatorului, implicând coordonare atentă și respectarea strictă a procedurilor. Responsabilitatea este ridicată, iar presiunea momentului contribuie la maturizarea profesională și la dezvoltarea abilităților de leadership. Pentru orice tânăr ofițer care își începe cariera în regiment, participarea la dislocări reprezintă un pas important, cu obiectivul de a le executa eficient și în deplină siguranță”, ne-a spus locotenentul Liviu Răducu, comandant pluton lansare.

Într-un mediu strategic tot mai impredictibil, profesionalismul și determinarea militarilor Regimentului 74 PATRIOT consolidează o forță credibilă de descurajare și este un garant al securității spațiului aerian al României și al NATO. Sub semnul responsabilității, aceștia veghează permanent la liniștea cerului.

Text: Ioana Teșanu, foto: Eugen Mihai

Sistemele PATRIOT detectează, identifică și distrug rachete, drone și aeronave. Fiecare sistem are radar, stație de control și stații de lansare. Dislocările de tehnică mențin un nivel ridicat de pregătire și sunt esențiale pentru dezvoltarea profesională a militarilor

Semestru Internațional în Apărare Aeriană

În data de 2 martie, la Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov a avut loc deschiderea Semestrului Internațional în Apărare Aeriană, marcând o nouă etapă în cooperarea militar-academică regională și în promovarea excelenței profesionale.

Organizat de Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, în parteneriat cu Academia Forțelor Aeriene din Bulgaria, Universitatea Națională Militară „Vasil Levski” și Universitatea Forțelor Aeriene din Polonia, acest semestru reunește studenți, instructori și experți dedicați dezvoltării capabilităților integrate de apărare aeriană și antirachetă.

În mediul strategic actual, apărarea aeriană nu mai reprezintă o responsabilitate strict națională. Este un efort colectiv care necesită interoperabilitate, doctrină comună, proceduri standardizate și încredere

reciprocă. Prin cursuri comune, simulări operaționale, schimburi academice și activități de cercetare aplicată, acest program consolidează tocmai aceste dimensiuni.

Dincolo de cunoștințele tehnice, sisteme radar, lanțuri de angajare, arhitecturi C2 și concepte de apărare stratificată, acest semestru construiește ceva și mai important: relații profesionale între viitorii ofițeri care vor opera împreună în medii multinaționale.

Cooperarea în educație astăzi înseamnă eficiență operațională mâine.

Suntem mândri să găzduim această inițiativă și să contribuim la consolidarea unui Flanc Estic mai puternic și mai rezilient prin parteneriat academic și expertiză comună.

Sursa: Academia Forțelor Aeriene

Conferința Științifică Internațională „Military Science ICOMS”

În perioada 9-13 martie 2026, studenții Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, Rareș Gabriel Iorga și Felicia Maria Boca, au participat la cea de-a II-a ediție a Conferinței Științifice Internaționale „Military Science ICOMS”, desfășurată la Universitatea Tehnică Militară (WAT) din Varșovia, Polonia.

Manifestarea științifică a reunit reprezentanți ai instituțiilor de învățământ militar superior din întreaga Europă, oferind un cadru de elită pentru schimbul de idei și prezentarea rezultatelor cercetării în domeniul științelor militare.

În cadrul acestui eveniment de prestigiu, studenții Academiei Forțelor Aeriene au obținut Premiul II pentru prezentarea lucrării cu

titlul „From Cockpit Trainees to Tomorrow's Shapers of Leadership in Aviation”.

Prezentarea, susținută în cadrul secțiunii dedicată leadershipului modern, multilingvistului și competențelor digitale, a fost extrem de apreciată de comisia internațională de evaluare pentru rigoarea academică și viziunea propusă asupra viitorului aviației.

Această reușită remarcabilă confirmă nivelul înalt de pregătire al studenților academiei și consolidează prestigiul Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” pe harta educației militare internaționale.

Felicitări, Rareș și Felicia, pentru acest rezultat deosebit!

Sursa: Academia Forțelor Aeriene

ArmyBot la FIRST LEGO League Challenge

Echipa de robotică ArmyBot a Colegiului Național Militar „Mihai Viteazul” Alba Iulia a participat, la începutul lunii februarie, la Regionala FIRST LEGO League Challenge de la Alba Iulia, o competiție captivantă ce îi introduce pe elevi în lumea educației STEM - știință, tehnologie, inginerie și matematică.

Membrii echipei au realizat, sub coordonarea doamnei profesoare Roxana David, un robot din LEGO, care trebuia să interacționeze, să identifice și să rezolve diverse probleme, folosind tehnologia LEGO. Prin participarea la acest concurs, elevii și-au demonstrat creativitatea și spiritul de echipă, folosind această experiență pentru a-și dezvolta abilitățile și robotul.

Felicitări tuturor pentru implicare și dedicare!

Text: Ioana Popa, foto: elev Matei Țugui

Inițiativa Europeană pentru Schimbul Tinerilor Ofițeri Militari (EMILYO)

În perioada 02-04 martie 2026, o delegație din cadrul Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” (AFA) a participat la cea de-a 69-a întâlnire a Grupului de Implementare (IG), organizată în cadrul Inițiativei Europene pentru Schimbul Tinerilor Ofițeri Militari (EMILYO). Evenimentul s-a desfășurat la Universitatea Norvegiană de Apărare din Oslo, Norvegia, reunind reprezentanți ai instituțiilor militare și academice din numeroase țări europene.

Programul a inclus sesiuni plenare și tematice dedicate progresului liniilor de

dezvoltare, prezentării proiectelor în derulare și planificării activităților viitoare, precum și ateliere de lucru pentru dezvoltarea modulelor comune și întâlniri ale coordonatorilor liniilor de dezvoltare. Un moment deosebit al întâlnirii l-a constituit dineul oficial, în cadrul căruia comandantului (rectorului) Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, general de flotilă aeriană Marius Șerbeszki, i-a fost conferit titlul de membru de onoare al Grupului de Implementare EMILYO, ca recunoaștere a contribuției sale la dezvoltarea și consolidarea acestei inițiative europene.

Erasmus+

Instructorii militari ai Școlii Militare de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia” continuă să își dezvolte competențele prin programe de formare internațională.

În cadrul programului Erasmus+, locotenent-colonelul George Ene, maiorul Vlad Șterea și plutonierul adjutant Ulise Dobraniș au participat, la jumătatea lunii martie, la cursul „Unlocking AI: Artificial Intelligence in Education”, desfășurat în Malaga, Spania. Activitatea a pus în prim plan metode moderne de predare și a oferit instrumente care sprijină îmbunătățirea procesului de instruire din școala noastră.

Participarea la acest curs le oferă instructorilor competențe pentru integrarea inteligenței artificiale în procesul educațional. În timpul sesiunilor de formare au fost explorate modalități de utilizare a algoritmilor generativi pentru simularea unor scenarii tactice complexe și pentru adaptarea pregătirii elevilor în funcție de ritmul lor de învățare.

De asemenea, au fost abordate aspecte legate de analiza datelor educaționale, optimizarea procesului decizional, precum și teme esențiale privind securitatea cibernetică și etica utilizării inteligenței artificiale.

Experiența dobândită va contribui la modernizarea activităților de instruire și la dezvoltarea unui mediu educațional adaptat provocărilor actuale, în care tehnologia sprijină formarea viitorilor maiștri militari și subofițeri ai Forțelor Aeriene.

Sursa: SMMMSFA

Vizită de documentare

Elevii de anul II ai Școlii Militare de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia” au participat, în prima decadă a lunii martie, la o vizită de documentare la Baza 71 Aeriană, Câmpia Turzii. Activitatea s-a desfășurat sub coordonarea șefului catedrei Aviație, căpitan-comandor Ioan Gheorgheoiu.

Pentru viitorii maiștri militari de aviație, întâlnirea cu mediul operațional a reprezentat o ocazie valoroasă de a vedea direct modul în care se desfășoară activitatea într-o bază aeriană. În hangarele de mentenanță, elevii au descoperit ritmul, responsabilitatea și precizia care definesc munca celor care asigură funcționarea aeronavelor.

Vizita le-a oferit o imagine clară asupra drumului profesional care îi așteaptă după absolvire. Pentru mulți dintre ei, viitorul începe exact acolo unde pasiunea pentru aviație întâlnește disciplina militară. În hangar sau la linie, ca maiștri militari ai Forțelor Aeriene Române.

Sursa: SMMMSFA

Comandantului AFA, general de flotilă aeriană Marius Șerbeszki, i-a fost conferit titlul de membru de onoare al Grupului de Implementare EMILYO

Participarea la conferință a oferit delegației oportunitatea de a consolida cooperarea profesională cu instituții militare partener și de a contribui activ la dezvoltarea continuă a programului EMILYO.

Sursa: Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă”

Campionatul militar de crossfit

Între 10 și 13 februarie 2026 s-a desfășurat, în garnizoana București, la Complexul sportiv al Centrului 85 Comunicații Aero și Informatică „General Doroftei Ghermănescu”, etapa finală pe Ministerul Apărării Naționale a Campionatului militar de crossfit pentru unitățile de instrucție, eveniment organizat de specialiștii Serviciului educație fizică militară din Direcția instruire și doctrină, cu sprijinul Statului Major al Forțelor Aeriene.

Evenimentul a aliniat la start opt loturi sportive, reprezentând structurile de elită din subordinea Statului Major al Apărării. Premiile le-au fost înmânate câștigătorilor de către locțiitorul șefului Direcției instruire și doctrină, generalul de flotilă aeriană Nicolae Crețu, care în discursul său a felicitat echipele pentru competitivitate și fair-play și a subliniat că, deși evenimentul s-a încheiat, fiecare sportiv trebuie să continue competiția cu sine însuși, să devină mai performant și, mai ales, să promoveze educația fizică și sportul la nivelul structurii din care face parte.

Sursa: BIRP SMFA

Turneu de baschet

În garnizoana București, la Complexul sportiv al Centrului 85 Comunicații Aero și Informatică „General Doroftei Ghermănescu”, s-a desfășurat turneul de baschet 3x3 dedicat echipelor instituțiilor din învățământul liceal (militar și civil), în perioada 20-21.02.2026. Evenimentul a fost organizat de specialiștii în educație fizică ai Centrului 85 Comunicații Aero și Informatică, cu sprijinul specialiștilor Secției educație fizică militară/SMFA.

Cu opt echipe la start, reprezentând cele cinci colegii naționale militare, precum și trei colegii/licee din București, rețeta a fost una de succes, pentru că sportivii au creat o atmosferă deosebită, prin jocuri vii disputate, energie debordantă și dorință de victorie. Au fost două zile încărcate de emoție, în care valența principală a fost educația, prin comunicare și fair play.

La capătul unui turneu spectaculos, clasamentul a fost următorul:

- locul I, echipa Liceului Teoretic Traian (București);
- locul II, echipa Colegiului Național Aurel Vlaicu (București);
- locul III, echipa Colegiului Național Militar Dimitrie Cantemir (Breaza).

În cadrul festivității de premiere au fost oferite cupe, medalii și diplome pentru ocupanții primelor trei locuri, plachete pentru antrenorul, MVP-ul (cel mai valoros jucător) și mezinul turneului, cupa transmisibilă a competiției pentru echipa câștigătoare, precum și diplome și medalii de participare pentru toți competitorii.

Sursa: BIRP SMFA, foto: Bogdan Pantilimon

Ambiție și curaj la Boboc

În garnizoana Boboc s-a desfășurat finala pe Ministerul Apărării Naționale a Campionatului militar de Taekwondo pentru unitățile de instrucție, eveniment organizat de specialiștii Serviciului educație fizică militară din Direcția instruire și doctrină, cu sprijinul Federației Române de Taekwondo WTF și a comenzii Bazei Aeriene de Instruire și Formare a Personalului Aeronautic Boboc.

Competiția a aliniat peste 150 de sportivi din toate cele trei categorii de forțe ale Armatei României.

Echipele participante, reprezentând structurile de forțe ale armatei, au concurat la 6 categorii de greutate la masculin, respectiv 4 categorii de greutate la feminin, dovedind un nivel foarte bun de pregătire fizică și tehnico-tactică, dar și o mare dorință de victorie.

La finalul unei competiții extrem de disputate, cu meciuri în care valoarea și dârzenia competitorilor au dinamizat galeriile, generând o atmosferă de mare încărcătură emoțională, ierarhia în clasamentul general pe echipe a fost următoarea:

- locul I, echipa Statului Major al Forțelor Aeriene;
- locul II, echipa Statului Major al Forțelor Navale;
- locul III, echipa Statului Major al Forțelor Terestre.

Clasament echipe feminin, unități de instrucție:

- locul I, Statul Major al Forțelor Aeriene;
- locul II, Statul Major al Forțelor Terestre;
- locul III, Statul Major al Forțelor Navale.

Clasament echipe masculin, unități de instrucție:

- locul I, Statul Major al Forțelor Aeriene;
- locul II, Statul Major al Forțelor Navale;
- locul III, Statul Major al Forțelor Terestre.

Rezultatul a fost cu atât mai deosebit, cu cât echipa Statului Major al Forțelor Aeriene a reușit, pentru a zecea ediție consecutivă a

evenimentului, să se mențină pe locul I în clasamentul general pe echipe. A fost reușita unei echipe omogene, care și-a ridicat nivelul de la o confruntare la alta, grație evoluțiilor entuziasmante ale celor doi lideri, maestrul militar clasa a IV-a Cătălin Lefter și sergent major Lulia Ion, dar și clarității cu care antrenorul echipei, plutonier major Cătălin Ionescu, a stabilit și coordonat strategia pentru fiecare meci în parte, adaptat la potențialul tehnico-tactic al sportivilor.

Diplomele, medaliile și cupele au fost înmânate câștigătorilor în prezența locțiitorului șefului Direcției Instruire și Doctrină, general de flotilă aeriană Nicolae Crețu, conducerea Serviciului Educație Fizică Militară din Statul Major al Apărării și comandantul bazei, comandor Bogdan Pușcă.

Cu această ocazie, la sediul SMFA, în cadrul unei întâlniri cu componenții echipei de taekwondo, șeful Statului Major al Forțelor Aeriene Române, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, a mulțumit acestora pentru rezultatele deosebite obținute și a subliniat faptul că, prin performanța realizată, echipa oferă un puternic exemplu de coeziune și ambiție, pentru întreg personalul din Forțele Aeriene Române.

În acest context, pentru a recompensa activitatea și rezultatele echipei, șeful SMFA a înmănat câștigătorilor diplome și plachete de onoare.

Text: Gabriela Șerban

Mens sana in corpore sano

Ziua Internațională a Sportului Militar este reprezentată de motto-ul „Prietenie prin sport” și se sărbătorește anual, la data de 18 februarie, data constituirii Consiliului Internațional al Sportului Militar (CISM), la Nice, în Franța.

Militarii din Baza 90 Transport Aerian, Otopeni, „Comandor aviator Gheorghe Bănculescu” și Baza 91 Logistică „General aviator Andrei Popovici”, împreună cu Centrul de Mentenanță Regional s-au antrenat în comun, celebrând astfel 78 de ani de la înființarea Zilei Consiliului Internațional al Sportului Militar, promotor al practicării sportului în armatele lumii, sub egida „Prietenie prin Sport”.

Manifestările sportive de masă - antrenament cardio (HIIT) și volei au avut loc în sala de sport a Bazei 90 Transport Aerian, sub atenta coordonare a șefului compartimentului de educație fizică, căpitan Dragoș Jipa.

Acesta a îndemnat militarii celor trei unități să participe „cu prietenie la mișcare”, pe considerentul că „Prietenia prin Sport” întărește spiritul de echipă, competiția, camaraderia și solidaritatea în armata română și armatele lumii.

Text: Lăcrămioara David, foto: Radu Postelnicu, Jipa Dragoș, Lăcrămioara David

La Baza 57 Aeriană „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino”, ghidați de motto-ul CISM - „Prietenie prin sport”, cadrele militare și personalul civil au participat la competiții desfășurate într-un spirit de camaraderie, determinare și respect reciproc, demonstrând încă o dată că performanța se construiește prin disciplină, efort și unitate. Sportul reprezintă nu doar o componentă esențială a pregătirii militare, ci și un liant care consolidează coeziunea echipei și încrederea între camarazi. Prin implicare, energie și fair-play, personalul Bazei 57 Aeriană a onorat valorile promovate de CISM - prietenie, solidaritate și excelență.

Sursa: Baza 57 Aeriană

Sportul militar rămâne un mijloc de consolidare a camaraderiei, disciplinei și coeziunii personalului militar

Cu ocazia CISM Day, în cadrul Bazei 86 Aeriană, a fost organizat un turneu de tenis de masă dedicat promovării spiritului sportiv și consolidării camaraderiei între militari.

Sub deviza CISM - „Friendship through Sport” (Prietenie prin sport) - competiția a demonstrat, încă o dată, că sportul reprezintă un limbaj universal, care unește, motivează și întărește coeziunea echipei, indiferent de condițiile externe. Chiar dacă vremea de afară a fost severă, marcată de ninsoare abundentă și viscol, atmosfera din interior a fost una dinamică și plină de energie. Determinarea, fair-play-ul și spiritul de competiție au transformat această zi într-un prilej de consolidare a legăturilor profesionale și umane.

Prietenie prin sport - onoare prin competiție!

Sursa: Baza 86 Aeriană

Rubrică realizată de Elena Tudoran

Susținând prietenia dintre militari, CISM este Organizația Internațională Sportivă Militară dedicată reunirii personalului Forțelor Armate din toate națiunile prin activități sportive, facilitând astfel pregătirea fizică, pregătirea militară și educația Forțelor Armate.

Comandamentul Componentei Aeriene a rezonat, și în acest an, cu principiul de bază al organizației - „prietenie prin sport”, sărbătorind, în ciuda unor bariere meteorologice acute, ziua sportului militar, prin factori de instruire specifici: mișcare, zâmbet, dedicare și perseverență.

Sursa: Comandamentul Componentei Aeriene

Sportul militar include o gamă variată de antrenamente fizice specifice, contribuind la îmbunătățirea rezistenței, dezvoltarea capacităților de coordonare și comunicare în echipă, la ridicarea nivelului de instruire a tuturor categoriilor de personal

Personalul Bazei 95 Aeriană a marcat Ziua Consiliului Internațional al Sportului Militar (CISM) prin diverse activități, al căror scop a fost de a evidenția importanța practicării sportului pentru păstrarea sănătății fizice și psihice a fiecăruia, fiind fideli dictonului „Mens sana in corpore sano”.

Sursa: Baza 95 Aeriană

Motivația aduce mișcare, mișcarea aduce viață

Elevii Colegiului Național Militar „Mihai Viteazul” din Alba Iulia au desfășurat, în data de 18 februarie, o serie de activități sportive pentru a celebra Ziua Internațională a Sportului Militar. Profesorii de educație fizică le-au propus elevilor diferite jocuri sportive, alergări, exerciții fizice și un meci de pregătire cu echipa de volei fete a Clubului Sportiv Unirea Alba Iulia.

Sportul joacă un rol esențial în viața adolescenților, contribuind nu doar la dezvoltarea fizică a acestora, ci și la dezvoltarea lor emoțională și socială. Ei se dezvoltă armonios, devin mai încrezători în forțele proprii, responsabili, învăț să colaboreze, să își dezvolte spiritul de echipă și să fie solidari.

Ziua Internațională a Sportului Militar este marcată în fiecare an la data de 18 februarie, dată la care a fost constituit Consiliul

Internațional al Sportului Militar, organizație sportivă internațională al cărei scop principal este promovarea educației fizice și a activităților sportive între forțele armate, ca mijloc de întărire a păcii în lume.

140 de țări sunt membre ale acestui consiliu, Armata României devenind membră a acestui organism din anul 1992.

Text: Ioana Popa

Rubrică realizată de Elena Tudoran

Primăvară, muzică și recunoștință pentru femei

La început de primăvară, când natura renaște și aduce cu ea lumină, culoare și speranță, sediul Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” a devenit locul unei zile pline de emoție și sensibilitate. Aici a avut loc un concert dedicat spiritului zilelor de 1 și 8 Martie, un omagiu muzical adus tuturor femeilor.

Muzica Reprezentativă a Academiei Forțelor Aeriene a oferit publicului momente artistice deosebite, în care fiecare acord a transmis respect, apreciere și recunoștință pentru femeile care ne inspiră în fiecare zi. Alături de muzica militară, soliștii plutonier Rebeca Horomnea, soldat Ștefan Bărbăței și studentul caporal Vlad Lință au dăruit publicului

interpretări pline de sensibilitate, care au adus un plus de emoție și căldură, transformând concertul într-un moment cu adevărat special pentru toți cei prezenți. A fost o zi în care muzica a vorbit despre dragoste, respect și admirație, despre grija, bunici, colegi și prietene – despre toate femeile care, prin grija, puterea și bunătatea lor, fac lumea mai frumoasă.

Prin acest concert, am celebrat primăvara, feminitatea și recunoștința, oferind din inimă o floare, un măștișor și un gând de apreciere tuturor femeilor.

Sursa: Academia Forțelor Aeriene

Victoria asupra Morții: O analiză teologică a Sfințelor Paști

Sărbătoarea Învierii Domnului nu este doar cel mai important reper al calendarului creștin, ci reprezintă fundamentul ontologic al existenței noastre. Pentru omul sub arme, obișnuit cu disciplina și sacrificiul, înțelegerea semnificației religioase a Paștelui transformă simpla celebrare într-o sursă de putere spirituală de neclintit.

Din punct de vedere etimologic și teologic, termenul „Paști” derivă din ebraicul „Pesah”, care înseamnă „trecere”. În Vechiul Testament, aceasta amintește de trecerea poporului ales prin Marea Roșie, scăpând de sub opresiunea faraonului egiptean. În Noul Testament, semnificația se adâncește radical: Hristos realizează trecerea noastră de la moarte la viață și de pe pământ la cer. Pentru un militar, această „trecere” simbolizează depășirea condiției de muritor temător și asumarea condiției de biruitor prin credință. Învierea nu este un eveniment istoric consumat, ci o realitate prezentă care ne „transferă” din tabăra deznădejdiei în cea a speranței veșnice.

Teologia ortodoxă ne învață că, prin moartea Sa, Hristos a călcat moartea. Acesta este un concept crucial pentru înțelegerea militară: Hristos a intrat în teritoriul inamic (Iadul/Moartea) pentru a elibera omenirea captivă.

Jertfa de pe Cruce: Nu a fost un act de înfrângere, ci faza decisivă a luptei spirituale. Sângele vărsat pe Golgota a fost „prețul” răscumpărării noastre.

Pogorârea la Iad: Reprezintă momentul în care Hristos sfărâmă porțile de aramă ale morții, eliberându-i pe cei drekți.

Învierea: Este actul final de legitimare a divinității Sale. Dacă Hristos nu ar fi înviat, credința noastră ar fi fost o simplă filozofie morală. Prin Înviere, ea devine Putere.

În noaptea de Paști, flacăra învierii amintește de „stâlpul de foc” care îi călăuzea pe israeliți prin pustiu. Din punct de vedere religios, Lumina Învierii este simbolul cunoașterii divine care spulberă întunericul ignoranței și al păcatului.

Mielul Pascal, sacrificat în vechime, este înlocuit de Hristos - „Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii”. Pentru militarul care înțelege valoarea camaraderiei, Hristos este camaradul suprem care primește lovitura fatală în locul nostru, pentru ca noi să putem mărșălui mai departe spre veșnicie.

De ce este Paștele esențial pentru un militar?

Deoarece misiunea militară este, prin excelență, una care te pune față în față cu limitele umane. Religios vorbind, nicio suferință nu este inutilă dacă este asumată cu credință, deoarece după orice „Vineri a Patimilor” urmează, inevitabil, o duminică a biruinței.

Învierea oferă fundamentul cultului eroilor. Noi îi cinștim pe cei căzuți nu ca pe niște dispăruți, ci ca pe niște învingători care au trecut în „Oastea Cerească”.

În concluzie, Sfințele Paști ne învață că Moartea a fost învinsă pe propriul ei teren. Aceasta este marea veste pe care Biserica o aduce Armatei: că dincolo de riscurile profesiei, de rănilor trupului sau de asprimea frontului, există o viață care nu se sfârșește niciodată. Hristos a înviat pentru a ne arăta că dragostea este mai tare decât moartea, iar onoarea păstrată cu prețul jertfei primește, în final, coroana nemuririi.

Sărbători luminate și tărie de spirit tuturor celor ce străjuiesc pacea neamului!

Hristos a înviat!

Text: preot militar Mihai Dragoș Neacșu

PAȘI ÎN CARIERĂ

Onoare, disciplină, responsabilitate

Acestea sunt valorile pe care locotenentul Alina-Rodica Iacob le asociază în copilărie militarilor Armatei Române. „Simțeam admirație pentru uniforme militare, la paradele pe care le urmăream când eram mică, dar și pentru rigoarea și demnitatea acestora. Sunt factorii ce au stat la baza deciziei de a urma cariera militară”, spune ofițerul.

Absolvirea, în anul 2012, a Facultății de Științe Economice, Juridice și Administrative din cadrul Universității „Petru Maior” Târgu-Mureș a însemnat un nou pas spre debutul în cariera militară, care s-a produs în 2020, după finalizarea cursurilor Școlii de Aplicație pentru Logistică. Mai mult, fascinația pentru tot ce ține de aviația militară - oameni, tehnică, zbor, a făcut ca opțiunea pentru prima funcție să fie Forțele Aeriene Române.

După acest prim pas în cariera militară, argumentat în funcții din arma Intendență la Baza 91 Logistică Otopeni, locotenentul Alina-Rodica Iacob a ales să fie, începând cu anul 2024, alături de colectivul Comandamentului Componentei Aeriene, „o structură unde responsabilitatea și seriozitatea contează, o echipă unde comunicarea profesională oferă claritate în stabilirea obiectivelor, un grup care dezvoltă respectul reciproc și înțelegerea în scopul îndeplinirii misiunilor ordonate”.

Viitorul sună bine pentru locotenentul Alina-Rodica Iacob, care își dorește o evoluție predictibilă în carieră, bazată pe o creștere asumată a competențelor profesionale, preluarea și îndeplinirea cu succes a unor responsabilități cu importanță crescută constant. „Angajamentul meu este pe termen lung,

Locotenent Alina-Rodica Iacob

atât față de valorile instituției, cât și în ceea ce privește misiunile de apărare a patriei și populației, din posturile specifice pregătirii mele, ca martore a jurământului depus față de Armată și Țară”.

Mult succes în carieră!

SERIOZITATE, AUTOCONTROL ȘI DORINȚĂ DE PERFECTIONARE

Am simțit dintotdeauna că locul meu este în cadrul armatei. În perioada adolescenței, acest gând a devenit tot mai prezent în viața mea și am luat decizia de a începe cariera militară cu devotament și seriozitate.

Am terminat cursul de S.G.P. (soldat gradat profesionist) în februarie 2025, apoi am lucrat pentru o scurtă perioadă de timp în cadrul Grupului 210 Sprijin al Statului Major al Forțelor Aeriene.

În cadrul acestei unități am devenit conștient de propriile valori și unde, alături de oameni dedicați carierei militare și îndrumat de subofițerul de comandă, mi-am dat seama că îmi doresc mai mult de la mine, motiv pentru care am decis să fac un pas înainte în propria-mi carieră. În prezent sunt elev al Școlii Militare de Maiștri Militari și Subofițeri pentru Comunicații, Tehnologia Informației și Apărare Cibernetică din Sibiu. Specializarea pe care o urmez este Tehnologia Informației, care pentru mine reprezintă șansa de a mă forma într-un domeniu esențial în

societatea modernă, unde tehnologia este prezentă în mai toate aspectele vieții. Îmi oferă cunoștințe practice despre calculatoare, rețele și sisteme informatice, utile atât în cariera militară, cât și pe plan personal. Pregătirea primită îmi permite să contribuie la menținerea și protejarea comunicațiilor militare, domeniul fiind atât de important în contextul amenințărilor cibernetice din prezent. Odată cu începerea carierei, fiecare zi a devenit o provocare pentru că această cale profesională cere seriozitate, autocontrol și dorință de perfecționare continuă, dar îmi oferă, în același timp, șansa de a face parte dintr-un sistem în care loialitatea, spiritul de echipă și respectul sunt valori de bază.

Pentru mine, acest parcurs reprezintă un pas important în construirea unei cariere militare solide, în care competența tehnică se îmbină cu respectarea valorilor fundamentale ale armatei. Privesc cu încredere către viitor și aștept să înfrunt cu demnitate provocările ce vor urma.

Soldat Cristian Gabriel Sandu

Soldat Cristian Gabriel Sandu

PERSEVERENȚĂ, CURAJ ȘI DEDICARE

Plutonierul major Adam Ioniț este subofițer specializat în arma comunicații în cadrul Bazei 86 Aeriană Borcea. Cariera lui în domeniul militar este una solidă, construită pe disciplină, responsabilitate și devotament față de misiunile pe care le îndeplinește.

A absolvit Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri „Basarab I” în anul 2006, unde a dobândit, prin pregătirea de specialitate, abilitățile necesare pentru a gestiona cu profesionalism sistemele și echipamentele de comunicații militare.

De-a lungul carierei sale, a avut ocazia să participe la numeroase exerciții și misiuni, iar în anul 2023 a făcut parte din detașamentul Forțelor Aeriene Române din Lituania. Această

experiență i-a dat șansa să colaboreze cu parteneri NATO, într-un mediu multinațional complex.

Este veteran al teatrelor de operații, ceea ce reflectă angajamentul său față de valorile și responsabilitățile profesiei militare.

Pentru activitatea desfășurată și rezultatele obținute, implicării și profesionalismului de care a dat dovadă, i s-a acordat Emblema de Merit „În Slujba Patriei” clasa a III-a.

„Mă definesc corectitudinea, loialitatea și perseverența, iar scopul meu este să contribuie constant la menținerea eficienței și siguranței sistemelor de comunicații militare, în semn de respect și onoare pentru uniformă pe care o port”, a precizat subofițerul.

Plutonier major Adam Ioniț

PERFORMANȚA SE CONSTRUIEȘTE PAS CU PAS, ZI DE ZI!

Originară din localitatea Buruienești, județul Neamț, maistrul militar clasa a IV-a Denisa-Daniela Blaj face parte din noua generație de militari care privesc uniforma nu doar ca pe un simbol al profesiei, ci ca pe o misiune personală.

„Am ales cariera militară din curiozitate”, mărturisește ea simplu, dar cu fermitate. Curiozitatea s-a transformat, în timp, în motivație, iar motivația, în chemare. Fiind prima din familia ei care a ales acest drum, a simțit de la început că trebuie să demonstreze că are forța de a reuși într-un domeniu plin de provocări.

Încă din copilărie, o fascinau paradele militare. Le urmărea cu emoție la televizor, de Ziua Armatei sau de 1 Decembrie. Fiecare pas, fiecare uniformă perfect aliniată, fiecare gest calculat trezeau în ea respectul și dorința de a face parte din acea lume a onoarei și a disciplinei. A ales arma geniu, o specialitate complexă, în care curajul și calmul se împletesc în mod natural. „La început nu știam exact ce presupune. Totul era o necunoscută. Dar, cu timpul, am înțeles că genistul trebuie să fie echilibrat și atent la fiecare detaliu. Când lucrezi cu explozivi, emoțiile trebuie lăsate deoparte. N-ai voie să fii impulsiv sau distras. Totul trebuie să funcționeze perfect”.

Anii petrecuți la Baza 95 Aeriană Bacău au fost esențiali pentru formarea ei profesională și umană. „Aici am învățat ce înseamnă cu adevărat responsabilitatea. Am învățat să colaborez, să mă disciplinez și să înțeleg că performanța se construiește pas cu pas, zi de zi”.

Despre colectivul din care face parte vorbește cu căldură și mândrie: „Suntem o echipă tânără și dinamică. Ne sprijinim reciproc, pentru că știm că doar împreună putem duce la bun sfârșit orice misiune. Vin la serviciu cu plăcere, pentru că fiecare zi aduce ceva nou”.

Deși viața militară îi ocupă mare parte din timp, Denisa nu a renunțat la dorința de dezvoltare personală. Pasionată de psihologie, urmează de trei ani studiile universitare în acest domeniu. „Răbdarea este cea mai mare provocare. Fiecare om are o personalitate diferită, iar empatia este cheia unei colaborări eficiente”.

Pentru ea, satisfacțiile profesionale nu se măsoară în distincții sau grade, ci în misiuni duse la bun sfârșit și în sentimentul de apartenență

Maistrul militar clasa a IV-a Denisa-Daniela Blaj

la o echipă puternică. „Cel mai mult mă bucură când colegii vin la serviciu cu zâmbetul pe buze și pleacă la fel. Înseamnă că facem ceva bine”.

Privind spre viitor, Denisa își dorește să continue activitatea la Baza 95 Aeriană, locul de unde simte că aparține. „Mă gândesc și la avansarea către corpul ofițerilor, dar nu acum. Fiecare etapă are rostul ei. Deocamdată, vreau să cresc aici, să-mi fac treaba cât mai bine și să învăț în continuare”.

Deviza care o ghidează este una simplă, dar profundă: „Să nu renunț niciodată”. Pentru că, oricât de dificil ar fi drumul, Denisa știe că, alături de oamenii potriviți, nimic nu este prea mult și nicio provocare nu e prea grea.

Într-o lume în care siguranța, disciplina și spiritul de echipă definesc fiecare zi, maistrul militar clasa a IV-a Denisa-Daniela Blaj și-a construit drumul prin perseverență, curaj și dedicare.

Sursă: Forțele Aeriene Române

DISCIPLINĂ, RESPONSABILITATE ȘI SPIRIT DE SACRIFICIU

Alexandru-Daniel Madaroș provine din corpul soldaților și gradaților profesioniști și este student sergent în anul al III-lea la Facultatea de Management Aeronautic din cadrul Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, specializarea Controlor Trafic Aerian.

Drumul lui către cariera militară a început încă din liceu, în momentul în care a simțit că valorile în care crede: disciplină, responsabilitate și spirit de sacrificiu, își găsesc locul firesc sub uniformă militară. A fost o alegere asumată, născută din dorința de a face mai mult, de a deveni mai bun.

După ce a încheiat drumul liceului civil, și-a continuat studiile în cadrul Bazei Aeriene de Instruire și Formare a Personalului Aeronautic „Aurel Vlaicu” Boboc, fiind absolvent al Programului de formare a soldaților și gradaților profesioniști – un loc unde nu se formează doar militari, ci se nasc caractere. Acolo, sub cerul încărcat de efort și speranță, a învățat să-și poarte greutățile în tăcere, să-și depășească limitele și să transforme privațiunile vieții militare în forță. Fiecare zi a fost o lecție despre răbdare, curaj și demnitate, iar fiecare pas înainte, chiar și atunci când oboseala apăsa cel mai greu, a fost o promisiune făcută lui însuși: aceea de a nu renunța! Școala militară l-a învățat că adevărata putere se naște din

Student sergent Alexandru-Daniel Madaroș

voința de a merge mai departe, chiar și atunci când drumul pare fără sfârșit.

Prima funcție ocupată, în cadrul comandamentului Brigăzii 1 Rachete Sol-Aer „General

Nicolae Dăscălescu”, a fost o etapă importantă de autocunoaștere. Acolo a înțeles că dorința lui este de a evolua, de a ținti mai sus și de a-și valorifica pe deplin potențialul în cadrul sistemului militar. Astfel, pasul către învățământul superior militar a venit firesc.

Alegerea Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov a fost împlinirea unei pasiuni pentru aviație, născută încă din copilărie. În cadrul acestei instituții de prestigiu a avut parte nu doar de o formare profesională solidă, ci și de experiențe care l-au definit: activități de drill, voluntariat, competiții sportive (atletism, crossfit, patrule de iarnă și de vară), precum și implicarea activă în cadrul A.S.A.F.A. (Asociația Studenților din Academia Forțelor Aeriene), unde, din poziția de șef al Departamentului Tehnic, a contribuit cu responsabilitate și dedicare la îndeplinirea obiectivelor comune.

Mai presus de orice, Academia i-a dăruit oameni. Colegi deveniți camarazi, camarazi transformați în prieteni, legați nu doar prin muncă și efort, ci prin sacrificii împărtășite și visuri născute la unison. Sunt legături clădite în tăcere și în încercări, legături despre care știe, cu toată certitudinea, că nu se vor pierde în timp, ci îl vor însoți o viață întreagă.

Sursa: BIRP SMFA

**ONOARE,
RESPECT,
DISCIPLINĂ**

Elev caporal Ana Maria Mischiu

Elev caporal Ana Maria Mischiu este în anul al doilea an de studiu la Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia” (SMMMSFA), arma Aviație, specializarea Aeronave și Motoare de Aviație, locul unde își urmează visul.

„Încă din clasa a VI-a visam să pilotez un avion de luptă al Forțelor Aeriene Române. Această pasiune s-a născut în urma participării la festivitatea dedicată Zilei Marinei, unde Forțele Aeriene au oferit un spectacol care, până în ziua de astăzi, mi-a rămas întipărit în minte și mi-a devenit călăuză.

Am ales SMMMSFA din pasiune pentru aviație, dar nu numai. În perioada liceului mi-am descoperit interesul pentru materiile tehnice, precum matematica, fizica și chimia, fapt care a stat la baza alegerii unei cariere în domeniul tehnic al aviației.

Școala mi-a oferit o experiență diferită față de cea a unei instituții civile de învățământ, însă o consider alegerea potrivită pentru mine și nu regret această decizie. Mediul militar m-a format prin strictețe, disciplină, seriozitate și profesionalism. Aici am învățat ce înseamnă onoarea, respectul și responsabilitatea statutului de militar, dar și dragostea față de țară, exprimată prin fapte și atitudine. Am ajuns să apreciez eforturile și sacrificiile înaintașilor noștri, datorită cărora ne putem urma visurile astăzi.

Pe lângă pregătirea tehnică riguroasă pe care școala o oferă și în care excelează, elevii beneficiază și de activități extracurriculare. Consider că am reușit să îmbin armonios studiul cu activitățile care mi-au adus împlinire, iar acest lucru se reflectă în rezultatele obținute. Am încheiat anul întâi cu rezultate foarte bune la învățătură fiind în prezent șefă de clasă. Am participat activ la activitățile Cercului cultural artistic „Bobocii Aerului”, unde dețin rolul de cocoordonator al secțiunii Teatru și Poezie. De asemenea, am făcut parte din lotul sportiv al școlii, participând la competiția de orientare, în cadrul căreia am obținut rezultate foarte bune, atât la nivel de echipă, cât și individual. Totodată, am luat parte la Proiectul Erasmus organizat de școala noastră, prilej cu care am realizat un schimb de experiență cu o școală tehnică din Sevilla, Spania. Am participat la numeroase activități de promovare a instituției și la sesiuni de comunicare desfășurate între școlile postliceale militare, oportunități care au contribuit semnificativ la dezvoltarea mea personală și profesională.

În cadrul uneia dintre activitățile de promovare am auzit expresia «Aviația este un virus, nu poți scăpa de dragostea pentru zbor». Această idee a rămas cu mine și îmi amintește zilnic că am fost atinsă de acest «virus» care mă determină să muncesc constant pentru atingerea scopului meu. Visul meu este să fac parte din echipajul de zbor al unui elicopter, în calitate de mecanic de bord, iar drumul pe care mă aflu este cel potrivit pentru a ajunge acolo”.

**DRUMUL SPRE REUȘITĂ ESTE PRESĂRAT
CU EFORT ȘI PERSEVERENȚĂ**

Încă din copilărie maistrul militar cls. a III-a Alexandru-Gabriel Bobeică a fost atras de haina militară pentru că îi inspira bărbăție, putere și stăpânire de sine. Fiind o fire sportivă, ideea unei cariere militare a părut să fie drumul pe care trebuia să îl urmeze după absolvirea liceului. A început un proces riguros de pregătire pentru examen, iar în anul 2010 a susținut probele pentru admiterea la Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Terestre „Basarab I”, fiind declarat „Admis”. Pe parcursul școlii i s-a confirmat faptul că a făcut alegerea corectă, ajungând să respecte și să onoreze haina militară, arma și valorile pe care, încă din copilărie, le-a privit cu atât de multă admirație.

După absolvirea școlii militare a fost repartizat la Batalionului 22 Transport „Dâmbovița”, unde a început să pună în practică cunoștințele acumulate și să valorifice din experiența colegilor cu vechime din unitate. Aici a învățat, pe lângă secretele profesiei și ce înseamnă spiritul de camaraderie în misiuni reale. Perioada petrecută în cadrul batalionului a contribuit semnificativ la dezvoltarea lui, atât profesională, cât și personală. În prezent își desfășoară activitatea în cadrul Comandamentului Componentei Aeriene, într-un grup care asigură mentenanța echipamentelor. Este mândru că face parte din această unitate, că lucrează alături de oameni minunați și de un colectiv deosebit, format din adevărați profesioniști, o structură care oferă posibilități pentru dezvoltarea profesională și un loc în care pasiunea lui pentru componenta tehnică poate căpăta noi valențe. Ajută și contribuie la această stare de fapte și dotarea cu elemente de tehnică de ultimă generație, dar și posibilitatea urmării unor cursuri de specialitate, pentru integrarea corectă a noțiunilor și aptitudinilor practice în domeniu.

Cariera militară i-a oferit ocazia să întâlnească oameni care l-au inspirat, care l-au motivat și care l-au învățat că drumul spre reușită este presărat cu urcușuri și coborâșuri, cu bucurii și neîmpliniri, cu efort, perseverență, dar că, în final, sentimentul reușitei merită orice sacrificiu.

Astăzi, poate spune că traseul urmat în cariera militară este unul ascendent, argumentat de mândria de a purta uniforma militară în cadrul familiei Forțelor Aeriene Române și susținut de apropierea de valorile acesteia: Integritate, Devotament, Tenacitate.

Maistrul militar cls. a III-a Alexandru-Gabriel Bobeică
Sursa: BIRP SMFA

Maistrul militar cls. a III-a Alexandru-Gabriel Bobeică

Generalul comandant aviator Ermil Gheorghiu, comemorat la Cimitirul Militar Ghencea

Martți, 14 ianuarie, la Cimitirul Militar Ghencea, Comandamentul Componentei Aeriene a organizat o ceremonie de comemorare a generalului comandant aviator Ermil Gheorghiu, la împlinirea a 49 de ani de la trecerea sa în neființă.

La ceremonie au fost prezenți generalul-maior Valerică Vrăjescu, comandant al Comandamentului Forțelor Întrunite și colonelul Gheorghe-Ginel Necula, loțiitor al comandamentului Comandamentului Componentei Aeriene, alături de cadre militare și invitați.

În cadrul ceremonialului a fost depusă o coroană de flori din partea

Comandamentului Componentei Aeriene, iar personalitatea aviatorului a fost evocată de colonelul Gheorghe-Ginel Necula.

Generalul comandant aviator Ermil Gheorghiu, un lider remarcabil al aviației militare, a avut o carieră militară impresionantă, remarcându-se prin curaj și profesionalism în misiuni decisive desfășurate pe fronturile celor două războaie mondiale.

Moștenirea generalului Ermil Gheorghiu continuă să inspire devotament și patriotism, iar numele său onorific este cinstit cu mândrie de Comandamentul Componentei Aeriene.

Sursa: Comandamentul Componentei Aeriene

„Regina înălțimilor” - Smaranda Brăescu

Militarii din Baza 71 Aeriană au comemorat, la începutul lunii februarie, viața și curajul uneia dintre cele mai remarcabile femei din istoria României – Smaranda Brăescu.

Aviatoare și parașutistă pionieră, prima femeie româncă cu brevet de parașutist și campioană mondială la parașutism, Smaranda Brăescu a stabilit recorduri impresionante și a deschis noi orizonturi pentru femei în aviație.

Fie ca memoria ei să ne inspire mereu să îndrăznim să zburăm dincolo de limite!

Smaranda Brăescu s-a născut pe 21 mai 1897 și a decedat pe 2 februarie 1948, fiind prima femeie parașutistă cu brevet din România, campioană europeană la parașutism în anul 1931, în urma unui salt executat de la înălțimea de 6000 de metri și campioană mondială în 1932, cu recordul saltului de la altitudinea de 7400 m la Sacramento, Statele Unite ale Americii. În urma acestui succes a fost decorată cu Ordinul Virtutea Aeronautică, clasa Crucea de Aur.

Între anii 1924-1928 a absolvit cursurile Academiei de Belle Arte din București, secția

de artă decorativă și ceramică. La 5 iulie 1928 a executat primul salt cu parașuta, de la înălțimea de 600 de metri. Cu avionul său bimotor – Milles Hawk – a stabilit în 1932 primul record de traversare a Mării Mediterane, străbătând distanța de 1100 km, între Roma și Tripoli, în 6 ore și 10 minute. În același an, 1932, pe 19 mai, devine campioană mondială, în urma unui salt cu o parașută de construcție românească, de la 7400 de metri, cu durata de 25 de minute. De remarcat este faptul că, acest record a fost depășit doar cu câțiva metri abia după 20 de ani. Recordul său a fost omologat de Aeroclubul din Washington. Precedentul, deținut de un american, fusese de 7233 de metri.

Alintată cu denumirea „Regina Înălțimilor”, Smaranda Brăescu mai are în palmaresul său aeronautic o serie de raiduri aeriene europene, participarea la numeroase mitinguri interne și internaționale și participarea ca pilot în Escadrila Albă pe Frontul de Răsărit și de Vest, în Transilvania, Ungaria și Cehoslovacia.

A fost semnatară, alături de alte 11 personalități, printre care generalul Aldea, profesorul universitar dr. Grigore T. Popa, a unui memoriu

prin care se condamna falsificarea alegerilor din noiembrie 1946.

Documentul, înaintat Comisiei Aliate de Control, de fapt delegatului american, a ajuns în mâinile delegatului sovietic. Prin urmare, a fost osândită de comuniști la închisoare în contumacie, fiind găsită în procesul „sumanele negre”, ca făcând parte din Mișcarea Națională de Rezistență (MNR), împreună cu comandantul Companiei de Misiuni Speciale din Batalionul Parașutiști, căpitanul Mihail Țanțu și Viorel-Ionel Sassu.

Ascunsă de oameni de suflet (de profesorul universitar Ion I. Gheorghiu din Iași și preotul Matei Dumitru), căutată de sovietici pentru a face instrucție cu soldații acestora, nu a mai fost găsită niciodată.

O versiune acceptată în general este că a decedat pe 2 februarie 1948 și a fost înmormântată la Cluj-Napoca sub numele de Maria Popescu. Potrivit cercetărilor întreprinse de profesorul Neculai Staicu – dar încă neconfirmate – mormântul Smarandei Brăescu s-ar afla în Cimitirul Central din acest oraș.

Text și foto: Andreea Păcuraru

TRAIAN VUIA (1872 - 1950)

18 martie 1906, Montesson

**120 de ani de la
primul zbor autopropulsat
cu un aparat mai greu decât aerul**

Într-o epocă în care dirijabilul „Le France” construit de francezii Renard și Krebs efectuase un zbor spectaculos, iar brazilianul Santos Dumont înconjurase turnul Eiffel tot cu un dirijabil, românul Traian Vuia cunosător al lucrărilor predecesorilor George Cayley, Clement Adler, N. Jucovski, Octav Chanute și Louis Mouillard, făcea posibil zborul cu un aparat mai greu decât aerul, proiectat și construit de el. Un rol considerabil în rezolvarea zborului cu aparate mai grele decât aerul aparține mult așteptatului motor cu greutate mică pe cal putere. Astfel, apare mai întâi motorul Antoinette, construit de Leon Lavasseur, căruia în anul 1903 îi urmează motorul Anzani, cu 3 sau 5 cilindri și ulterior, diferitele motoare rotative Gnôme și Rhône. Beneficiind de aceste realizări epocale Vuia va fi printre cei care vor câștiga definitiv întrecerea cu aparatele mai ușoare decât aerul. Pe acest drum deschis de el se vor afirma o pleiadă de zburători și constructori, continuatori ai unor tradiții în aeronautică.

Traian Vuia a fost unul dintre pionierii aviației, care prin excepționala lui realizare, a adus o contribuție valoroasă la dezvoltarea aeronauticii mondiale. S-a născut la 17 august 1872 în comuna Surducu-Mic. A urmat școala primară în comuna Bujor și la Făget, apoi a continuat cursurile la liceul de stat din Lugoj, iar în anul 1892 și-a luat bacalaureatul. Încă din copilărie a avut o predilecție pentru mecanica aplicată. Ca elev la liceul din Lugoj,

Vuia a experimentat zmeie perfecționate de el însuși. Pasiunea lui Vuia pentru zmeie este explicabilă, în realitate zmeul fiind un aeroplan captiv, asupra căruia acționează vântul și sfoara care-l leagă de pământ. În toamna anului 1892, Traian Vuia a plecat la Budapesta pentru continuarea studiilor și s-a înscris la Școala Politehnică, secția mecanică. După un an, din cauza resurselor materiale extrem de modeste, a abandonat studiile începute în domeniul mecanicii și trece la Facultatea de Drept. La 6 mai 1901, Vuia a promovat doctor în științe juridice, teza sa de doctorat stârnind un interes viu prin originalitatea ideilor expuse. La 27 iunie 1902 ia drumul Parisului, în valiză ducând plin de speranță, spre apusul îndepărtat, modelul „Aeroplanului - Automobil” conceput parțial de el în toamna anului 1901. La Paris, în iarna anului 1902-1903 Vuia termină proiectul aeroplanului, iar la 16 februarie 1903 prezenta Academiei de Științe din Paris, un memoriu referitor la „mașina de zburat mai grea decât aerul”.

Deși memoriul a fost clasat, Vuia și-a continuat preocupările privind zborul mecanic, iar pentru acesta a solicitat la 15 mai 1903 Oficiului Național al Proprietății Industriale din Franța un brevet de invenție cu denumirea „Aeroplan-Automobil”, brevet nr. 332106 eliberat la data de 17 august și publicat în data de 16 octombrie 1903. Este puțin probabil că acest brevet să fi atras atenția cercurilor aviatice pariziene, în schimb a înflăcărat inimile

„Românii au dat omenirii, mai cu seamă în epoca contemporană, o mulțime de celebrități înscrise cu litere majuscule în fondul de cultură și civilizație al epocii. De pe aceste meleaguri și-au pornit zborul către înălțimi iluștri inventatori, descoperitori, mari oameni de cultură, adevărate genii cu care omenirea se făleşte. Ce noroc ar avea omenirea dacă ar exista multe națiuni care să-i fi adus - față de numărul de locuitori - atât cât i-a adus nația română... Și dacă ar fi să ne gândim numai în domeniul aviației, se confirmă contribuția noastră la cel mai îndrăzneț vis al omenirii - zborul”.

Henri Marie Coandă

compatrioților săi, care s-au mobilizat și au strâns fondurile necesare pentru construirea aparatului. Cu ajutorul fondurilor primite din partea compatrioților săi din Lugoj, în frunte cu Gh. Dobrin și Coriolan Brediceanu, tatăl compozitorului bănățean Tiberiu Brediceanu, Traian Vuia a început construcția aparatului. Construirea aparatului a început în toamna anului 1903, partea mecanică fiind terminată în anul 1905, montarea completă fiind încheiată tot în același an. Aparatul de zbor avea o anvergură de 7 metri și fuzelajul de 2,20 metri. Elicea avea un butuc din bronz și două pale din mătase rezistentă, întinsă pe o armătură metalică. Turația elicei era de 450 rotații/minut. Era echipat cu un motor adaptat de Vuia de tip „Serpollot” cu 4 cilindri în linie care dezvoltă o putere de 20 CP și avea o durată de funcționare de 5 minute. Capacitatea rezervorului de combustibil era de 13 litri fiind alimentat cu anhidridă carbonică. Greutatea totală a motorului cu combustibil era de 105 kg iar greutatea totală a aparatului de zbor era de 240 kg. Experimentarea aparatului credea rezolvarea unei probleme, și anume, găsirea unui teren pentru a face încercări de rulare. Rezolvând și această problemă, Vuia a ales drumul comunal care duce de la Montesson la râul Sena, până în dreptul terasei de la St. Germain-en-Laye, porțiune de drum puțin circulată de cetățeni. Între timp aeroplanul „Vuia Nr. 1”, a fost adăpostit la ferma La Bordé, începând cu sfârșitul lui decembrie 1905.

În 1907, Traian Vuia a experimentat un al doilea aparat, construit tot după ideile sale. Cea mai bună performanță a fost obținută la 5 iulie, când a zburat 20 de metri, ridicându-se la o înălțime de 5 metri

Data de 18 martie 1906, rămâne o zi memorabilă în istoria aviației. Traian Vuia realizează, pentru prima dată în lume, un zbor cu un aparat mai greu decât aerul construit de el, aparat care reușește să se ridice de la sol prin mijloace proprii, denumit oficial „Vuia Nr. 1”. Aparatul a rulat circa 50 de metri, zburând practic pe o distanță de 12 metri la o înălțime de 1 metru. Nefiind de față persoane oficiale

franceze, performanța obținută de către românul Traian Vuia nu a fost omologată de nici o organizație aeronautică, întâietatea fiind revendicată de Alberto Santos-Dumont, un brazilian bogat stabilit în Franța. Ignorând performanța lui Vuia cancelaria Aeroclubului Franței a omologat zborul lui Santos-Dumont, acesta fiind considerat primul aviator și constructor din lume care a realizat un zbor cu un

aparat mai greu decât aerul, cu mijloace proprii de bord. Alberto Santos-Dumont este celebru prin cercetările sale asupra baloanelor dirijabile și punerea lor la punct (La 23 octombrie 1906 Alberto Santos-Dumont a reușit să zboare cu un aparat mai greu decât aerul pe o distanță de 60 de metri la o înălțime de 2-3 metri în fața unor spectatori entuziasmați. Evenimentul a fost considerat de Aeroclubul Franței – primul zbor cu un aparat mai greu decât aerul).

După momentul 18 martie 1906, Traian Vuia și-a continuat experiențele în acest domeniu, îmbunătățind performanțele tehnice ale aparatului său, ulterior, acesta devenind „Vuia Nr.1 bis”. Aparatul „Vuia Nr. 1 bis” perfecționat și modificat radical a devenit „Vuia Nr. 2”. Cu acest aeroplan a efectuat numeroase zboruri în iulie 1907, ultimul zbor având loc în La Bagatelle, în data de 17 iulie 1907, aparatul parcurgând o distanță de circa 70 de metri dar aterizând forțat. Traian Vuia nu s-a limitat însă în a construi un aparat de zbor mai greu decât aerul, gândirea lui tehnică a îmbogățit teoria și construcția elicopterelor. În acest sens în anul 1918, a construit un aparat de zbor de studiu cu aripi rotative denumit „Vuia Nr. 1”, care era, de fapt, un elicopter cu transmisie mecanică a forței motrice la rotor. Aparatul a fost experimentat în anul 1920, fiind pilotat de ciclistul francez Gaston Degy. Viteza de rotație a aripilor a fost de 37 rotații/minut, iar înălțimea de zbor atinsă a fost de 10 metri. În anul 1921, Vuia a construit un nou aparat de zbor denumit „Vuia Nr. 2” având aceleași dimensiuni. Elicopterul a fost experimentat de francezul Juvisy, la data de 18 martie 1922.

Putem aprecia că aeroplanul „Vuia Nr. 1”, al cărui zbor a avut loc la data de 18 martie 1906, este o verigă dintr-un lanț de descoperiri și evenimente cu continuitate în istoria zborului. Deși în epocă, poziția lui Traian Vuia a fost pusă în umbră de realizările lui Alberto Santos-Dumont ale cărui mijloace financiare nelimitate au contribuit mult la imensul succes de public, satisfacția rămâne aceea că românul Traian Vuia a făcut primul pas spre consacrarea aparatelor de zbor mai grele decât aerul cu inovații noi în domeniu. Traian Vuia are incontestabil o poziție importantă în istoria aviației cu reale atribuții conceptuale fiind un deschizător de drumuri. Reușita experimentărilor sale în domeniul aviației au dat aripi celorlalți care credeau în succesul aparatelor mai grele decât aerul și a convins treptat și pe cei mai sceptici. Realizarea sa a determinat o nouă orientare în studiul și experimentările aviatice.

BIBLIOGRAFIE:

Colectiv, *Istoria aviației române*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1984, 741p.;
 Antoniu Dan, Cicoș George, *Romanian Aeronautical Construction*, monografie, AVI SRL, Craiova, 272 p.;
 Iacovachi Ion, Cojocaru Ion, *Traian Vuia*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1988;
 Lipovan George, *Inventatorul Traian Vuia*, Editura Didactică și Pedagogică, 1972, 111 p.;
 Vuia Traian, *Mărturii*, Editura tehnică, 1955, 150 p.

Text: Micuța Jianu

**Simpozion
 la Școala Militară
 de Maiștri Militari și
 Subofițeri a Forțelor
 Aeriene „Traian Vuia”**

*120 de ani de la primul zbor
 autopropulsat al lui Traian Vuia*

În data de 18 martie, Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene a îmbrăcat haine de sărbătoare pentru a marca un punct de cotitură în istoria aeronauticii mondiale: împlinirea a 120 de ani de la zborul istoric al lui Traian Vuia. Evenimentul, organizat sub forma unui simpozion științific, a reunit oficialități civile și militare, istorici și parteneri internaționali, toți uniți de respectul pentru pionierul care a demonstrat că „zborul mecanic” este posibil.

Legătura dintre instituție și marele inventator este una profundă. Încă din anul 1954, școala a fost redenumită în onoarea sa, devenind Școala Militară de Maiștri de Aviație „Traian Vuia”. Această schimbare a marcat simbolic asumarea unei misiuni de excelență: formarea tehnicienilor capabili să stăpânească forța aerului, la fel cum a făcut-o Vuia la începutul secolului XX.

„Pentru noi, această aniversare nu este doar o evocare a trecutului, ci o reafirmare a valorilor care ne definesc: curajul de a inova și perseverența în fața obstacolelor”, a declarat comandantul școlii, comandorul Cătălin Băsescu, în deschiderea lucrărilor.

După deschiderea oficială, seria alocuțiunilor a fost deschisă de generalul de flotilă aeriană Ciprian Marin, locțiitorul pentru Operații și Instrucție al șefului Statului Major al Forțelor Aeriene (SMFA). Domnia sa a subliniat importanța strategică a pregătirii personalului tehnic, făcând legătura între viziunea lui Vuia și cerințele actuale ale spațiului aerian modern.

Prezența autorităților civile a întărit legătura dintre școală și comunitate. Doamna prefect Liliana Zbirnea și domnul primar Constantin Toma au evidențiat rolul de model pe care figura lui Traian Vuia îl reprezintă pentru tineretul buzoian, în timp ce doamna inspector școlar general Daniela Palcău a punctat excelența educațională a instituției, care reușește să îmbine rigoarea militară cu standardele de învățământ național.

Simpozionul a oferit o platformă de dezbateri pentru cercetători și cadre militare, fiind prezentate lucrări de referință precum:

„Realizarea zborului mecanic. Mărturii” (locotenent-colonel Dumitriu Victor);

„Traian Vuia și Marea Unire de la 1918” (general de flotilă aeriană (r) Janel Tănase);

„Traian Vuia – analize de politică externă” (comandor (r) dr. Marius Adrian Nicoară);
 „De la primul zbor la excelența tehnică – drumul deschis de Traian Vuia” (maistru militar principal (r) Bogdan Barbu).

Un moment aparte l-a constituit intervenția domnului Juan Bosco Villalba Montero, manager în cadrul departamentului de aviație al ADDA Instituto Tehnico Superior Sevilla, prin lucrarea „The importance of Erasmus in the aeronautical field” acesta subliniind caracterul internațional al moștenirii lui Vuia și cooperarea europeană în educația aeronautică.

În semn de prețuire pentru contribuția la promovarea valorilor aviatice, au fost oferite plachete aniversare invitaților de onoare. Aceste distincții simbolizează parteneriatul solid dintre școala militară și comunitatea locală și academică.

Astăzi, după mai bine de 105 de ani de existență, Școala Militară de Maiștri de Aviație „Traian Vuia” rămâne un pilon esențial al Forțelor Aeriene Române. Instituția continuă să fie principalul furnizor de specialiști înalt calificați, pregătiți să exploateze tehnica de ultimă generație a armatei române. Evenimentul s-a încheiat cu vizitarea unei expoziții tematice, unde participanții au putut admira documente și obiecte ce refac drumul parcurs de aviație, de la primele încercări ale lui Vuia până la performanțele tehnice actuale,

Locțiitorul pentru Operații și Instrucție al șefului SMFA, general de flotilă aeriană Ciprian Marin

invitații fiind rugați să consemneze impresii și în Cartea de Onoare a școlii.

Simpozionul a reconfirmat valoarea tradiției aeronautice românești și rolul esențial al formării noilor generații de specialiști, capabili să ducă mai departe spiritul inovator al lui Traian Vuia. Prin ideile prezentate și dialogul deschis dintre participanți, evenimentul a evidențiat că performanța în aviație se construiește prin cunoaștere, pasiune și responsabilitate.

Sursa: SMMMSFA, foto: Georgian Enache

QUIET QUITTING, între semne și decizii

În timpurile în care trăim, evenimentele se desfășoară cu o mare viteză și intensitate, iar ființa umană este la mijloc, cu slăbiciunile și provocările ce o definesc. În ultimii ani, fenomenul quiet quitting sau renunțarea tăcută a devenit una dintre cele mai discutate teme privind dinamica forței de muncă și motivația individuală. Conceptul a depășit granițele mediului corporatist și a pătruns tot mai clar în structuri cu importanță vitală pentru societate, precum organizația militară. Deși, în vocabularul de specialitate, quiet quitting presupune efectuarea doar a unui minim necesar la locul de muncă, realitatea este mult mai complexă, implicând un spectru larg de comportamente și atitudini care afectează eficiența, coeziunea și reziliența, în cazul nostru și al organizațiilor militare.

Termenul definește o retragere psihologică și emoțională de la suprasarcini, implicare suplimentară sau inițiative dincolo de fișa postului. În mediul cazon, un militar poate să-și îndeplinească responsabilitățile de bază, fără a investi pasiune, inițiativă sau energie suplimentară, limitând comunicarea și evitând participarea activă la activități care nu sunt obligatorii. Spre deosebire de disengagement-ul clasic, unde performerii abandonează chiar și sarcinile minimale, **quiet quitting** echivalează cu o prezență fizică, dar o absență psiho-motivațională.

Fenomenul a crescut ușor în societate și apare la granița schimbului de generații, atât la nivel de conducere, cât și la execuție, și implică atât caracterul, cât și comportamentul persoanei. În structurile militare, această atitudine capătă valențe particulare, dat fiind specificul disciplinei, centralizării deciziei și importanței loialității față de misiunea organizației. Comportamentul se traduce în îndeplinirea minimă a sarcinilor, refuzul frecvent al inițiativelor sau serviciilor extra, participare formală la întâlniri și proiecte, lipsa de propuneri de îmbunătățire și o evidentă retragere emoțională față de valorile corpului militar.

Fenomenul este deja studiat de psihologi și, ușor, se iau măsuri de remediere, acolo unde s-au identificat cazurile. Conform analizelor din diverse armate și structuri naționale, **quiet quitting**-ul militar se manifestă prin executarea strictă a sarcinilor prevăzute în fișa postului, fără depășirea acestora; refuzul de a prelua responsabilități suplimentare, inclusiv participarea la misiuni neobligatorii, patrule prelungite sau proiecte speciale; limitarea la minimum a interacțiunilor cu superiorii și colegii, evitând implicarea în discuții de grup sau în activități de teambuilding; participare formală la exerciții și întâlniri, fără entuziasm sau inițiativă; detașare emoțională față de obiectivele și strategiile unității, apatie și lipsa de feedback constructiv. Fenomenul este studiat în Statele Unite, Marea Britanie, Franța, România și multe alte țări, unde a fost abordat cu seriozitate, date fiind efectele burnout-ului și dezangajării asupra pregătirii trupe. Într-un studiu dedicat militarilor americani, acest tipar a fost evidențiat prin scăderea gradului de implicare la instruire și diminuarea coeziunii de grup. S-a observat că soldații afectați evită să se ofere voluntar pentru sarcini suplimentare sau să ajute la pregătirea altora. În Marea Britanie s-a identificat un val semnificativ de quiet quitting sau chiar plecare voluntară, chiar și în contextul unor creșteri salariale substanțiale. Studiile au scos la iveală că lipsa motivației se datorează unei percepții larg răspândite conform căreia munca suplimentară sau performanța de excepție nu sunt recunoscute. Pe de altă parte, recrutarea privată externalizată nu a reușit să aducă o infuzie de personal motivat, iar măsurile de retenție nu și-au dovedit eficiența. În Franța, fenomene precum desertarea și *faillite du soldat* (eșecul soldatului) sunt abordate ca fiind semne ale unui dezechilibru sistemic. Un raport parlamentar a evidențiat o creștere abruptă a dezertărilor. Printre cauze, s-au remarcat: imaturitatea psihologică a noilor recruți, cultura organizațională rigidă, lipsa de suport pentru integrarea noilor membri și o justiție militară percepută ca prea blândă sau ineficientă. Pentru remedierea situației, Ministerul Apărării a lansat politici de fidelizare care vizează nu doar soldatul, ci și familia acestuia, încercând să recâștige atât implicarea, cât și loialitatea pe termen lung. În structurile militare, semnele sunt uneori mai greu de detectat decât în mediul civil, unde rezultatele individuale pot fi măsurate mai direct. În armată, acolo unde conformarea la ordine și respectarea disciplinei sunt baza, quiet quitting poate trece neobservat o perioadă lungă, deoarece militarul nu încalcă explicit nicio regulă disciplinară. De fapt, această conformare formală, fără implicare reală, reprezintă una dintre cele mai mari provocări pentru liderii militari, deoarece erodează solidaritatea și performanța colectivă.

Normal, prima întrebare este ce a dus la apariția în grup sau structură a acestui fenomen? Unul dintre cei mai frecvenți catalizatori ai quiet quitting-ului militar este burnout-ul, definit ca o stare de epuizare

emoțională, distanțare și scădere a eficacității la locul de muncă. Studiile recente din Armata SUA au arătat că volumul mare de muncă, programul prelungit și lipsa perioadelor de refacere pot duce la scăderea motivației, apatie și pasivitate. De asemenea, leadership-ul joacă un rol esențial, întrucât un lider toxic, autoritar sau lipsit de empatie accelerează declinul implicării. Soldații expuși unor astfel de contexte relatează că se simt supravegheați excesiv, nu au autonomie sau spațiu pentru dezvoltare, iar orice efort extra este repede sancționat de un volum și mai mare de muncă, nemaifiind apreciat sau recompensat. Fenomenul este resimțit mai acut la nivelul generației Z, obișnuită cu un accent pe echilibrul între viața personală și profesională și având o toleranță scăzută la stilurile autoritare. Mulți adoptă quiet quitting ca reacție la absența oportunităților de dezvoltare și la pacea forțată de disciplina militară.

Cultura militară tradițională pune accent pe ordine, disciplină, conformare și respect față de ierarhie. Într-un astfel de context, inovarea și inițiativa individuală nu sunt mereu încurajate, ceea ce facilitează apariția unui spațiu psihologic propice pentru quiet quitting. Dacă liderii nu reușesc să transmită sensul muncii și să recunoască meritele, climatul devine ostil pentru implicare și motivație. Militarii performanți își văd adesea munca suplimentară răsplătită cu mai multă muncă, fără recunoaștere materială sau simbolică adecvată. Frustrarea acumulată naște resemnare. Efortul peste limita cerută nu mai are sens, iar comportamentul de implicare devine rar. Un militar care adoptă quiet quitting riscă să nu se dezvolte profesional, ignorând oportunitățile de participare la cursuri de perfecționare sau exerciții specializate, elemente esențiale pentru progresul în carieră și pentru acumularea de experiență operațională. Aceasta afectează nu doar performanța individuală, ci și pregătirea generală a unității pentru misiuni complexe, deoarece structurile militare funcționează optim doar când fiecare membru contribuie conform potențialului maxim, orice comportament pasiv subminează coeziunea internă. Colegii trebuie să compenseze lipsa de inițiativă a celor retrași, ceea ce poate genera conflicte latente, erodând sentimentul de fraternitate militară și încrederea reciprocă. Stilul de leadership joacă un rol esențial în eradicarea acestui comportament. Liderii inspiraționali care demonstrează empatie autentică și investesc în dezvoltarea subordonaților, pot preveni fenomenul. Dimensiunea personalizată a conducerii, capacitatea de a observa semnale subtile și de a acționa proactiv în sprijinul moralului trupelor fac diferența între o unitate vulnerabilă la quiet quitting și una robustă, cu un grad crescut de reziliență.

Observația generală este că leadershipul, adaptarea la noul profil de personal și accentul pus pe prevenirea burnout-ului marchează peisajul global al strategiilor de combatere a quiet quitting-ului. Analiza comparativă reliefează că armatele care valorifică comunicarea transparentă, profesionalizarea resurselor umane și sprijinul psihologic integrat au reușit să diminueze amplitudinea fenomenului sau să prevină consecințele acestuia. În contextul actual, caracterizat de volatilitate și incertitudine strategică, implicarea personalului militar devine un element-cheie al securității naționale. Combaterea quiet quitting în armată reclamă o schimbare de paradigmă: de la conformism și disciplină rigidă spre o cultură a implicării conștiente, a empatiei, dialogului, recunoașterii și dezvoltării continue, atât la nivel individual, cât și colectiv.

Rolul leadershipului este determinant, atât în modelarea climatului organizațional, cât și în prevenirea și gestionarea comportamentului de dezangajare ascunsă. Studiile arată că abordarea eficientă presupune implementarea unor programe de reziliență, profesionalizare a liderilor, politici flexibile de resurse umane și o asistență psihologică adaptată realităților generaționale și sociale. Numai în acest mod se poate construi o armată nu doar capabilă să facă față provocărilor externe, ci și să-și asigure propria coeziune, loialitate și performanță operațională în fața riscurilor interne generate de fenomenul quiet quitting.

Text: Adrian Bunea și Lucian Irimia

2026 BSDA

10th

ROMANIA

Organizator:

Loc de desfășurare:

ROMAERO

Partner Media Oficial:

BSDA REVIEW MAGAZINE

București - ROMÂNIA

13 - 15 mai 2026

www.bsda.ro

Cu susținerea și participarea:

Acces gratuit pentru reprezentanții instituțiilor publice